

Nord-Fron
KOMMUNE

Årsrapport iFRON

2018

Stor huske var populært på Byfesten.

Mads Hansen på Byfestscena.

Sinsenfist på Byfesten.

Innhold

ÅRSRAPPORT

- 6 Årsberetning
- 16 Rådmannsleiring
- 17 Stab
- 18 Teknisk drift
- 20 Areal og næring
- 22 Skole
- 26 Barnehage
- 28 Kultur
- 30 Forebyggande helsetenester
- 31 Heimetenester
- 32 Institusjonsomsorg
- 33 Tenester for funksjonshemma
- 34 VEDLEGG: Statistikk og oversikter fra stab og VO
- 40 Kostra-tal
- 42 VEDLEGG: Økonomiske tabellar og nøkkeltall mm.
- 50 Politisk organisering
- 51 Organisasjonskart

ANSVARLEG UTGJEVAR
Nord-Fron kommune

EKSTERN BISTAND
Design: Krible design as

iFron er Nord-Fron kommune sin årsrapport.
Årsberetninga skal til behandling i kommunestyret.

ADMINISTRASJONSSJEFEN SI VURDERING AV 2018

Årsrapporten blir laga for kommunestyret sin gjennomgang av året som er avslutta. Administrasjonssjefen vurderer rekneskap og aktivitet siste året med utgangspunkt i budsjett, andre politiske dokument og vedtak som er gjort i 2018. Kommunestyret skal gjere vedtak knytt til – årsberetning, kapittel 2, etter planen i møte 14. mai 2019.

Meldinga blir lagt ut på kommunen si heimeside www.nord-fron.kommune.no. Det er intensjon at folkevalde, brukarar og innbyggjarar (kommunens eigne og eigara av fritidsbustader) skal sjå omfanget av kommunale tenester og tenester som kommunen bidrar til har i Nord-Fron. Kommunen er den største arbeidsgivaren i Midt-Gudbrandsdal, og både nivå og kvalitet på tenester (produsert av kommunen eller av private etter avtale med kommunen) har stor innverkanad for lokalsamfunnet.

Administrasjonssjefen er ansvarleg for innhaldet, og verksemdsleiarar, personell i stab og kommunalsjefar har utarbeidd delar av meldinga

Planlegging / tilrettelegging / regionalt arbeid

Kommunestyret vedtok 19. juni 2018, sak 57/18, ny arealdel til kommuneplan for perioden 2018–29. Her er det lagt til rette for utvikling av nye utbyggingsareal, der grunneigar skal ha moglegheit for realisering av formål knytt til areal som kommunen har gjort vedtak på. Det er gitt høveleg frist for å starte prosess som skal vise at det er reell interesse for utvikling.

Kommunen er også i 2018 vurdert som interessant stad å starte ny verksemd. Det viser at det fokus som har vore på næringsarbeid over tid blir lagt merke til. Kommunane i regionen fikk sluttført arbeid med å realisere 3 stk. nye interkommunale ordningar i 2018. Frå 1.1.19 er det etablert felles flyktning adm., felles barnevern og felles NAV kontor i Midtdalen.

Kommunal økonomi, tenestetilbod og handlefridom

Rekneskapen for 2018 vart avslutta med eit netto driftsresultat på minus 1,6 % (budsjett minus 2,1 %). Resultatet er ikkje overraskande ut i frå at kommunen dei siste åra har sterkt nedgang i eigedomskatt fra kraftverk. Den reduserte handlefridomen er også hovudårsak til at kommunen har starta eit omfattande omstilling- / endringsarbeid. Arbeidet vart intensivert frå 2. halvår 18, og det er budsjettert med konkrete mål på endringa fom. 2019. Kommunestyret har vedtatt å ha ein ungdomsskole frå 1. august 2019 ved at ungdomstrinnet ved Skåbu oppvekst blir flytta / lagt ned frå same dato.

Nærare detaljar knytt til økonomi går fram av eige kap. Vi nyttar KOSTRA data frå samanliknbare kommunar, der SSB nå har gjort endringar som gjør samanlikning over år vanskelegare, t.d. innafor administrative kostnader. Vi har tenesteområde som har utfordringar med å halde seg innafor budsjettet ramme, sjå eigne kap. for dei ulike områda.

Lokalsamfunn og næringsliv

Folketalet per 31. desember 2018 (5.742) viser ein liten vekst på 14 personar frå førra år. Det er positive tal for Nord-Fron siste to år, mens utviklinga for kommunane i Gudbrandsdalen er i sum negativ.

Utvikling i folketal for kommunar som er lågare enn landsgjennomsnittet påverkar overføringane frå staten. Om og korleis statlege planar og reformer påverkar kommunane (positivt eller negativt) er det ulike syn på, og staten ønskjer ein kommunesektor med auka krav til effektivitet. Det er truleg at staten vil halde fram med å føre ein politikk som har som mål å få til endring i kommunestrukturen.

Arbeidsmiljø – kompetanse – teknologi

Tal for sjukefråver viser høge tal for Nord-Fron som kommunal verksemd. Vi har eit fråver på 9,2 %, som er det høgste på mange år. Høgt fråver er ikkje bra for den enkelte medarbeidar, og det har negative konsekvensar for kvalitet på tenesteleveransen.

Vi har starta eit arbeid med fokus på bruk av ny teknologi / meir digitalisering innanfor kommunen. Det er eit prosjektarbeid som skal halde fram, og som gradvis blir implementert som naturlig del / ordinær drift i heile organisasjonen. Det er viktig å få fram at det ikkje skal kome som erstatning for menneskelege ressursar, men vil gi gode bidrag i omstillings / endringsarbeid framover.

Konklusjon

Nord-Fron har i 2018 levert eit årsresultat som ikkje er svakare enn budsjettet. Men dersom vi ikkje klarer å endre aktivitetsnivå innanfor aktuelle tenesteområde vil kommunen framover tære på reservane. Handlefridomen er framleis tilstades, men er ikkje slik han har vore og som han bør vere.

Det blir utført mykje godt arbeid på ulike arbeidsplassar. Det blir stilt store krav til ansatte, og mange leiarar har krevjande oppgåver. Medarbeidaroppfølging tar mykje tid, og kan resultere i at utvikling av tenestene ikkje får tilstrekkeleg fokus.

Sjølv med omstilling/endringsarbeid skal målet vere å levere tenester som innbyggjarar, brukarar og folkevalte framleis skal vere fornøgde med. Det blir krevjande når ikkje kvalitet automatisk lengre skal målast opp i mot kor store økonomiske ressursar kommunen kan nytte på ulike tenester framover.

ADMINISTRASJONSSJEF
Arne Sandbu

Vinstra, 29. mars 2019

Årsberetning

INNLEIING

I tråd med kommuneloven §48 nr. 5 og rekneskapsforskriften §10 skal alle kommunar utarbeide årsberetning. Kommunal rekneskapsstandard nr. 6 – Noter og årsberetning gir informasjon om forhold som bør kommenterast i ei årsberetning. Årsberetning skal utarbeidast av administrasjonssjefen seinast 31. mars, og årsrekneskap og årsberetning skal vedtas av kommunestyret før 1. juli. Det er lagt opp til at årsberetning skal vedtas av kommune-styret på møte 14. mai 2019.

ØKONOMISKE FORHOLD

Balanserekneskapen

Tabellen viser samansetninga av balanserekneskapen for 2018 og 2017. Tal i millionar kroner:

EIGEDELAR	R-18	R-17	EIGENKA-PITAL OG GJELD	R-18	R-17
Anleggsmidlar	1.635	1.562	Eigenkapital	633	612
Omløpsmidlar	280	276	Langsiktig gjeld	1.198	1.158
			Kortsiktig gjeld	84	68
SUM:	1.915	1.838	SUM:	1.915	1.838

Arbeidskapital

Arbeidskapitalen (AK) er lik omløpsmidlar minus kortsiktig gjeld. I 2018 har omløpsmidlar auka med fire millionar kroner til 280 millionar kroner. I same periode er kortsiktig gjeld auka med 16 millionar kroner, slik at AK er svekka med elleve millionar kroner. Kommunen har likevel tilfredsstillande likviditet med ein arbeidskapital på 196 millionar kroner per 31. desember 2018 (208 millionar kroner i 2017). Det utgjer 34,3 prosent av driftsinntektene (37,3 prosent i 2017 og 33,6 prosent i 2016).

Arbeidskapitalen sin driftsdel er definert som AK minus ubrukte lånemidlar, investeringsfond og bunde driftsfond. Dette talet er 56,6 millionar kroner per 31. desember 2018 (59,0 millionar kroner i 2017). Det utgjer 9,9 prosent av driftsinntektene (10,6 prosent i 2017).

Tabellen under syner utviklinga i driftsdelen av arbeidskapitalen (tal i tusen):

	2015	2016	2017	2018
Arbeidskapital	174.904	183.456	207.346	196.260
- ubrukte lånemidlar	86.457	74.192	31.262	29.221
- investeringsfond	5.780	7.508	77.689	79.664
- bundne driftsfond	49.191	48.261	39.412	30.743
ARBEIDSKAPITALENS DRIFTSDEL (driftslikvider)	33.476	53.496	58.983	56.632

Dersom ein berre korrigerer for ubrukte lånemidler utgjer arbeidskapitalen 29,2 prosent av driftsinntektene (31,7 prosent i 2017).

I investeringsfond inngår 66 millionar kroner i motteke tilskott frå Husbanken knytt til utbygging på Sundheim. Dette vart avsett til ubunde investeringsfond i 2017, slik at det skulle inngå

i finasiering av ulike investeringar i 2018. Som følgje av mindre investeringskostnader enn opprinnelige budsjettet vart tilskottet ikkje brukt i 2018, og det vil i staden gå til å delfinansiere prosjekt som er vidareført frå 2018 til 2019, jf. KS-sak 103/18.

Arbeidskapitalens driftsdel korrigert for premieavviket (tal i tusen):

	2016	2017	2018
Arbeidskapital korrigert for premieavvik	181.731	203.764	189.057
- ubrukte lånemidlar	74.192	31.262	29.221
- investeringsfond	7.508	77.689	79.664
- bundne driftsfond	48.261	39.412	30.743
ARBEIDSKAPITALENS DRIFTSDEL (driftslikvider)	51.770	55.401	49.429
KORRIGERT FOR PREMIEAVVIK			

Premieavviket inngår i arbeidskapitalen. Korrigert for premieavviket er arbeidskapitalen i 2018 på 189,1 millionar kroner. Tilsvarande tal for 2017 (arbeidskapital korrigert for premieavvik) er 203,8 millionar kroner. Korrigert for premieavviket viser arbeidskapitalens driftsdel ei negativ utvikling frå 2017 til 2018, gjennom at denne er svekka med seks millionar kroner (frå 55,4 millionar kroner i 2017 til 49,4 millionar kroner i 2018).

Anleggsmidlar

Pensjonsmidlar auka frå 549 millionar kroner i 2017 til 601 millionar kroner i 2018. Pensjonsmidler er dei faktiske pensjonsmidlene til kommunen, andel av forsikringsfondet (reserven), tilleggsavsetninger, andel av kursreguleringsfondet og penger på premiefond (inkludert tilbakeført overskudd).

I 2018 er det gjennomført ordinære avskrivinger for 29 millionar kroner og det er aktivert verdiar for 51,3 millionar kroner. Det er seld kjøretøy for til saman 133.000 kroner i 2018. Restverdien desse var bokført med i balansen er som følgje av sal ført ut av balansen.

Utlån/ansvarleg lån til Eidsiva Energi AS vart i 2018 konvertert til eigenkapital som følgje av vedtak i generalforsamlinga til selskapet, jf. KS-sak 71/18. Kommunen sin balanseførte verdi av aksjer i selskapet er auka med 14.144.000 millionar kroner som følgje av vedtaket. Sjå «Kraftinntekter» for ytterlegare informasjon.

Kommunen sine aksjer i Norske Skog AS sto balanseført med 89.400 kroner per 1. januar 2018. Aksjene er nedskrevet til null i 2018 som følgje av at selskapet vart suspendert frå Oslo Børs 19. desember 2017.

Nord-Fron kommune har anleggsmidlar for 1.635 millionar kroner i 2018 (1.562 millionar kroner i 2017).

Gjeld

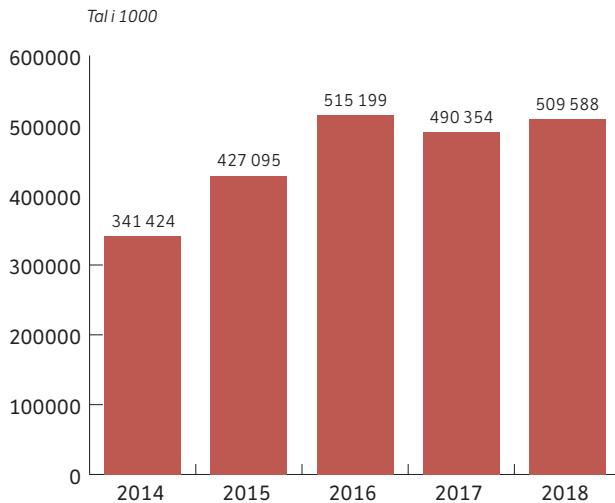
Pensjonsforpliktelser auka frå 667 millionar kroner i 2017 til 688 millionar kroner i 2018. Pensjonsforpliktelser er noverdien av påløpt pensjonsforplikelse for alle tilsette, aktive, oppsatte og pensjonistar. Dette er regnet ut etter eigne økonomiske føresetnader.

Samla langsiktig gjeld er 1.198 millionar kroner, og det er 209 % prosent av driftsinntektene i 2018 (208 % i 2017).

Kortsiktig gjeld er på 83,5 millionar kroner, og den auka med 15,3 millioner kroner frå 2017 til 2018.

Ekstern lånegjeld per 31. desember 2018 er 509,6 millionar kroner, og det er ein auke på 19,2 millionar kroner siste året. Sjå også avsnitt om arbeidskapitalen og investeringsrekneskapen.

Ekstern lånegjeld viser slik utvikling dei siste åra:

Det er lagt opp til at lånegjelda skal aukast i økonomiplanperioden (år 2019-2022) til om lag 555 millionar kroner i 2022.

Lånegjeld i prosent av driftsinntektene viser slik utvikling dei siste åra:

	REKNEK. 2016	REKNEK. 2017	REKNEK. 2018
Nord-Fron	94,4 %	88,1 %	89,1 %

Andelen av lånegjeld som er knytt til sjølvkost er berekna til å vera 50,5 millionar kroner per 31. desember 2018. Lånegjeld eks. sjølvkost i prosent av driftsinntekter er 80,3 %.

Det blir i 2019 lagt fram eigen sak som omhandlar måltal for lånegjeld i Nord-Fron kommune.

Eigenkapital

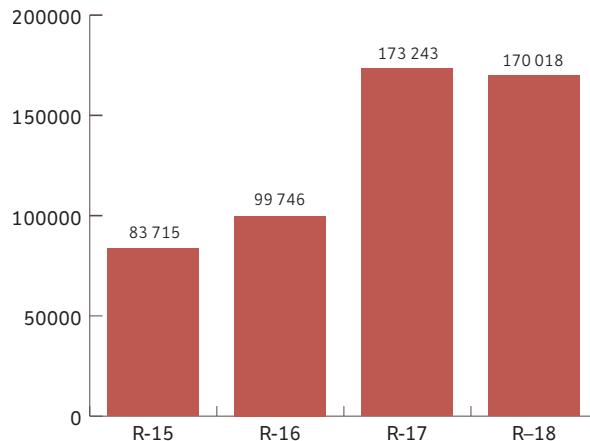
Med bakgrunn i budsjett og vedtak gjennom året er totale verdiar av fond redusert med tre millionar kroner til 170 millionar kroner ved utgangen av 2018 (173 millionar kroner i 2017).

Av den totale fondsbeholdninga er mellom anna følgjande «bunde» opp:

- › 3,3 millionar kroner gjeld resterande skjønnsmidlar motteke etter flommen i 2013.
- › 7,9 millionar kroner er knytt til sjølvkostfond (avløp og septik).
- › 2,7 millionar kroner knytt til bunde driftsfond for Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal (Regionrådet har sidan 2005 vore ført som ein integrert del av kommunen sitt rekneskap).
- › 5,0 millionar kroner til kraftfond konsesjonsavgift.
- › 1,7 millionar kroner knytt til motteke arv til Sundheim.

Det er i tillegg avsett om lag 4,2 millionar kroner til ulike øyremarka driftsformål i 2018.

Fondsreservane viser slik utvikling dei siste åra (tal i 1000):

Dette er sumtal for alle typar fond.

Investeringsfond

Det er balanseført 2,4 millionar kroner knytt til fond for ekstra avdrag på etableringslån/startlån. Dette er bundne midlar.

I tillegg er det per 31. desember 2018 balanseført til saman 77,3 millionar kroner på ulike ubundne investeringsfond. Av dette er 66 millionar kroner knytt til motteke tilskott frå Husbanken knytt til utbygging av Sundheim. Midlane vart avsett i samband med nedregulering av investeringsbudsjettet i 2017, KS-sak 109/17, og vil bli bruk til finansiering av prosjekt som skal re-budsjetterast/regulerast opp i 2019 jf. KS-sak 103/18.

Dispositionsfond

Dette er fondsmidlar som kan nyttast fritt, både til drift og investeringar, og saldo ved utgangen av året er 59,6 millionar kroner (56,1 millionar kroner per 31. desember 2017).

Dispositionsfond i prosent av driftsinntektene viser følgjande utvikling dei siste åra:

	REKNEK. 2016	REKNEK. 2017	REKNEK. 2018
Nord-Fron	8,1 %	10,1 %	10,4 %

Det blir i 2019 lagt fram eigen sak som omhandlar måltal for minimum størrelse på disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter i Nord-Fron kommune.

Driftsrekneskapen for 2018 viser eit overskott på 1,2 millionar kroner (sju millionar kroner i 2017). Samla auka eigenkapitalen siste året med 21,9 millionar kroner til 633,3 millionar kroner per 31. desember 2018. Det blir også vist til note 15 for detaljar rundt auka i kapitalkontoen.

Tap på fordringar

Det er ikkje utgiftsført vesentleg tap på kommunale fordringar i 2018, og det er heller i ikkje gjort avsetningar til å dekke evtl. framtidige tap. Dette er gjort i samråd med Kemneren i Sør-Gudbrandsdal, som

ivaretek innfording av kommunale krav for Nord-Fron. Eventuell budsjettet avsetning blir vurdert på nytt i samband med budsjett og økonomiplan for 2020–2023.

Driftsrekneskapen

Driftsrekneskapen viser kva for driftsutgifter og inntekter kommunen har i dei ulike virksomhetsområda (VO). I tillegg viser driftsrekneskapen kommunen sine skatteinntekter, renteinntekter/utgifter, avdrag på lån og bruk/avsetning av fond.

Driftsutgifter på virksomhetsområda

Tabellen viser utgift, inntekt og netto utgift (inkl. bruk/avsetning av fond) i VO i 2018:

TAL I 1000	REKN.	REG. BUD	AVVIK	PROSENT-AVV.
Brt.utg	589.013	512.763	-76.250	-14,9%
Inntekt	-200.347	-132.777	67.570	-50,9 %
NETTO UTGIFT	388.666	379.986	-8.680	-2,3 %

Det er eit samla underskott på 8.680.000 kroner for verksemdsområda (VO), noko som er 2,3 prosent meir enn budsjetterte netto utgifter. Resultatet ved dei enkelte VO varierar og framgår av rekneskapsskjema 1b (merk at ansvar 143 Flom 2013 inngår i resultatet for Teknisk drift).

Fra 2014 er tilbakeført overskudd/overføring frå premiefond frå KLP knytt til pensjon ført utanom VO, på ansvar 806- premieavvik pensjon/pensjonsfond. I 2018 var overføring frå premiefondet om lag 8,3 millionar kroner inkludert arbeidsgjevaravgift, noko som var om lag 6 millionar kronar høgare enn budsjett på 2,3 millionar kroner.

I tillegg vart pensjonspremien samla for KLP og SPK om lag 0,3 millionar kroner høgare enn budsjettet. Differansen er ført på ansvar 806 premieavvik/premiefond. Pensjonspremien (prosentsatsen) er ført som budsjettet på verksemdsområda, men vil variere avhengig av lønskostnader.

Lønsutgifter

Lønsutgifter står i 2018 for 62,3 prosent (63,5 prosent i 2017) av brutto driftsutgifter i VO. Det har vore netto lønsutgifter på 351 millionar kroner, og det er 6,8 millionar kroner meir enn budsjettet.

Samla brutto lønsutgifter viser eit meirforbruk på 22,6 millionar kroner i høve til budsjett. Når ein tek omsyn til refusjon frå NAV, som viser ei meirinntekt på 15,8 millionar kroner, er netto lønsutgifter (inkl. pensjon og arb.gjevaravgift) 6,8 millionar kroner meir enn budsjettet. Netto lønnutgift er ikkje korrigert for tilskot, refusjon frå staten/andre kommunar og liknande.

Oversikt løns-avvik rekneskap og regulert budsjett:

TYPE	MILLIONAR KRONER.
Lønn (fast og variabel)	-22,2 (meir kostnad enn budsjettet)
Refusjon NAV	+15,8 (meir inntekt enn budsjettet)
Pensjon og arb.g.avg. VO	-0,4 (meir kostnad enn budsjettet)
Sum netto lønn VO	-6,8 (meir kostnad enn budsjettet)

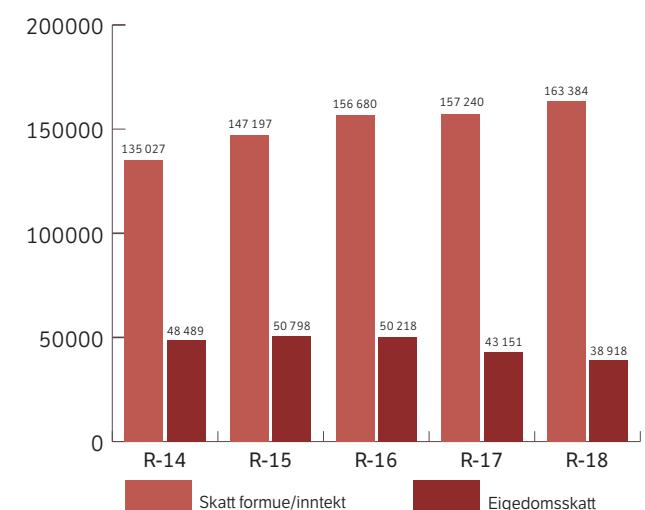
Premieavvik

Det reknast ut eit premieavvik, som er differansen mellom utrekna pensjonskostnad og premie-innbetaling. Vidare skal premieavviket førast som ei utgift/inntekt. I 2017 var det eit positivt premieavvik (innbetaling til KLP/SPK meir enn kostnad) på 3,6 millionar kroner. Dette vart inntektsført i 2017 og avsett til pensjonsfond. Vidare vart premieavviket frå 2017 utgiftsført i 2018 finansiert med bruk av pensjonsfondet. Positivt premieavvik for 2018 (innbetalt meir enn kostnad) er 7,203 millionar kroner. Dette er inntektsført i 2018 med avsetning til pensjonsfondet. Premieavviket i 2018 blir utgiftsført i 2019 med bruk av pensjonsfondet tilsvarande. Pensjonsfondet er ved utgangen av 2018 på 22,4 millionar kroner (18,5 millionar kroner i 2017). Premieavviket blir ikkje ført på virksomhetsområda.

Det blir vist til KS-sak 18/03: Rekneskapsføring av pensjon – prinsippvedtak og fullmakt til håndtering av premieavvik. Her gjorde kommunestyret m.a. prinsippvedtak om å utgiftsføre/inntektsføre premieavviket i rekneskapen i det påfølgjande år (dvs. over ett år). Det er difor særstakt viktig å ha midlar på pensjonsfondet for å håndtere premieavviket.

Skatteinntekter

Skatteinntektene viser slik utvikling dei siste åra (tal i 1000):

Skatteinngangen (skatt på formue og inntekt) er i 2018 163,4 millionar kroner, og viser ei auke i høve til 2017 på 6,1 millionar kroner (+ 3,9 prosent). Skatteinngangen i 2018 er 0,4 millionar kroner (0,2 prosent) meir budsjett (163 millionar kroner).

Eigedomsskatten er 38,9 millionar kroner, og er 1,1 millionar kroner høgare enn budsjettet.

Rammetilskott

I 2018 fekk kommunen totalt 172,3 millionar kroner i statleg ordinært rammetilskott inkl. netto inntektsutjamning. Dette er 2,2 millionar kroner meir enn budsjettet og skuldast hovudsakleg auka netto inntektsutjamning.

Frie inntekter

Frie inntekter er sum av skatteinngang og rammetilskott. Tabellen

viser at dette i 2018 utgjer 335,7 millionar kroner, og er 2,6 millionar kroner meir enn budsjettet:

TAL I 1000	REKN.18	BUDS.18	AVVIK 18
Rammetilsk.	165.768	165.548	220
Ord.skjønnsm.	1.137	1.000	137
Netto innt.utj.	5.394	3.514	1.880
SUM RAMMET.	172.299	170.062	2.237
Skatt	163.384	162.992	392
FRIE INNTEKTER	335.683	333.054	2.629

Kraftinntekter

Kommunen har hatt slike inntekter knytt til kraft i 2018 (tal i tusen):

TAL I 1000	R-17	R-18	B-18	AVVIK
Konsesjonsavgift (avsett til kraftfond)	1.493	1.514	1.350	164
Eigedomsskatt frå kraftverk	27.668	22.979	22.141	838
Konsesjonskraft (netto inntekt)	7.897	9.407	6.627	2.780
Naturressursskatt*	18.668	18.855	19.000	-145
Utbytte	7.047	6.849	6.828	21
Renter av ansvarleg lån	990	3.179	3.688	-509
SUM	63.763	62.783	59.634	3.149

*Inngår som ein del av samla skatteinntekter, som blir samordna.

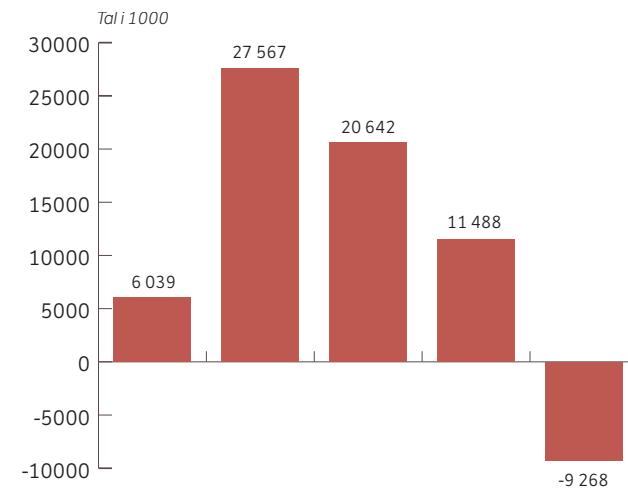
Eidsiva Energi AS har fram til 2018 vore lånetakar i eit ansvarlig lån frå sine eigarar. Generalforsamlinga vedtok at lånet skulle innfri i 2018 gjennom at det vart konvertert til eigenkapital. Verdi ut over hovedstol vart utbetal til lånegiverne. Saka vart behandla i Nord-Fron i kommunstyret, sak 71/18, og konsekvensar for rekneskapen i 2018, inkludert budsjettregulering, vart behandla i KS-sak 119/18. Nord-Fron fekk som følgje av endringa utbalt overkurs, renter og gebyr på 2,688 millionar kroner. Meirinntekta vart avsatt til disposisjonsfond, jf. KS-sak 119/18. Kommunen sin andel av ansvarlig lån, som vart konvertert til eigenkapital, er på 14.144.415 kroner. Nord-Fron kommune sin eierandel i Eidsiva Energi AS er uendra på 0,931 %.

Administrasjonssjefen har fullmakt i økonomireglementet pkt. 4.4.5 og KS-sak 114/14 til å gjera avsetning til bufferfond prissikring kraft når det er meirinntekt på konsesjonskraft. Det er ikkje gjort slik avsetning i 2018. Saldo på fondet ved utgangen av 2018 er 2.795.000 kroner.

Økonomiske nøkkeltall i driftsrekneskapen

Netto driftsresultat viser brutto driftsresultat korrigert for netto utgifter til renter og avdrag. Eit positivt netto driftsresultat gjør det mogleg å dekke delar av investeringane med driftsmidlar forutan at kommunen kan sette av midlar til oppbygging av eigenkapital.

Netto driftsresultat viser slik utvikling dei siste åra:

Netto driftsresultat for 2018 er minus 9,3 millionar kroner (-1,6 prosent), opprinnleger budsjett var minus 11 millionar kroner (-2,1 prosent), og regulert budsjett er minus 10,9 millionar kroner (-2,1 prosent).

Det rekneskapsmessige overskottet er på 1,2 millionar kroner, og er hovudsakleg samansett slik:

- › Netto på verksemdsområda: -8,7 millionar kroner («svikt» i.f.t. budsjett).
- › Pensjon (tilbakeført overskott/premie): + 6,2 millionar kroner (betre enn budsjett).
- › Integreringstilskott: -1,5 millionar kroner (mindre inntekt og meir utgift gir «svikt» i.f.t. budsjett).
- › Konsesjonskraft: +2,8 millionar kroner (betre enn budsjett).
- › Skatt / rammetilskott: + 0,4 millionar kroner (betre enn budsjett).
- › Eigedomsskatt: + 1,1 millionar kroner (betre enn budsjett).
- › Rammetilskott/innt.utjamning: + 2,2 millionar kroner (betre enn budsjett).
- › Renterinntekter/utgifter, avdrag: + 1,0 millionar kroner (betre enn budsjett).
- › Tap aksjefond: -2,3 millionar kroner («svikt» i.f.t. budsjett).

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene viser slik utvikling dei tre siste åra:

	REKNESK. 2016	REKNESK. 2017	REKNESK. 2018
Nord-Fron	3,8 %	2,1 %	-1,6 %

Det blir i 2019 lagt fram eigen sak som omhandlar måltal for netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter i Nord-Fron kommune.

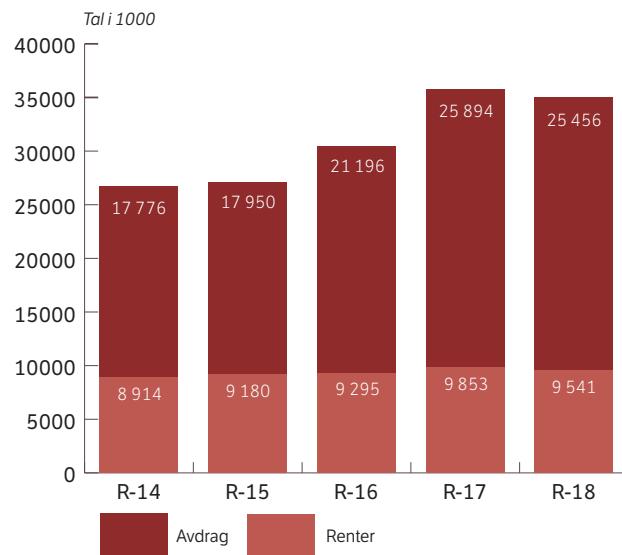
Netto driftsresultat korrigert for premieavvik pensjon er -2,3 prosent i 2018 (1,7 prosent i 2017), sjå «Økonomisk oversikt drift» i trykt rekneskap.

Netto driftsresultat for 2018 er disponert slik (tal i 1000):

AVSETNINGAR	33.184
Bruk av avsetningars	-36.920
Bruk av overskott (tidl.år)	-7.013
Overf. til inv.rekneskap	288
Overskott	1.193
SUM	-9.268

Brutto utgifter til renter og avdrag viser slik

utvikling dei siste åra:

I 2018 har det vore utgifter på 35 millionar kroner til renter og avdrag (0,42 millionar kroner i investeringrekneskapen). Dette er 0,6 millionar kroner lågare enn budsjettet.

Brutto utgifter til renter og avdrag i prosent av driftsinntektene viser slik utvikling dei tre siste åra:

	REKNESK. 2016	REKNESK. 2017	REKNESK. 2018
Nord-Fron	5,6 %	6,4 %	6,1 %

Investeringrekneskapen

Investeringrekneskapen viser på utgiftssida kva kommunen har nytta til investeringar, utlån, aksjar og avsetningar. Inntektsida omfattar finansiering av alle investeringsutgiftene; lån, fond, overføring frå driftsrekneskapen og refusjon / tilskott.

Tabellen viser brutto investeringsutgifter for dei tre rammeområda i 2018:

TAL I 1000	REKNESKAP	REG.BUDS.	PROSENTVIS FORBRUK
IKT	685	1.090	62,8 %
Teknisk drift	50.613	51.985	97,4 %
Kulturbypgg	0	0	
SUM	51.298	53.075	96,7 %

Det er gjennomført investeringar for 51,3 millionar kroner, som utgjer 96,7 prosent av regulert budsjett.

I desember 2018 (KS-møte 11. desember 2018, sak 103/18) vart investeringsbudsjettet regulert ned med 93,5 millionar kroner for prosjekt som går over fleire år. I 2019 skal investeringsbudsjettet regulast opp att, saman med andre pågående prosjekt videreført frå 2018. Finansieringa går ikkje utover tidlegare vedtatt budsjett og budsjettendringer.

Den prosentvise finansieringa av investeringane i 2016, 2017 og 2018 var slik:

	2016	2017	2018
Lånefinansiering	73 %	55 %	90,3 %
Eigenkapitalfinansiering	2 %	19 %	1,0 %
Refusjon / tilskott	25 %	26 %	8,7 %
SUM	100 %	100 %	100 %

Kommunen har tidlegare år (2017 og 2016) inngått to avtaler som inneber justeringsrett, d.v.s. at momskompensasjonen knytt til investeringskostnadene blir fordelt over ti år.

Den eine avtala vart inngått med Nordbohus i 2017, og gjeld Barrustmoen bustadområde. Samla momskompensasjon på prosjektet var 648.665 kroner, og 1/10 av dette (64.866 kroner) blir inntektsført i ti år f.o.m. 2017.

Den andre avtala vart inngått med Vestsida fotballklubb i 2016 og gjeld overtaking av gang- og sykkelvei til ny fotballbane. Samla momskompensasjon var ein million kroner, og 1/10 (100.000 kroner) blir inntektsført i ti år fra og med 2016.

LIKESTILLING

Arbeidet med likestilling i kommunen inngår som ein naturleg del av rekrutterings- og kompensearbeidet.

Når det gjeld fordeling kvinner/menn er status per 31. desember 2018 slik:

- › Ein av fem i rådmannsleiringa er kvinner.
- › Ni av 14 virksomhetsleiarar er kvinner.
- › 84 % av arbeidsstokken er kvinner.

ETISK STANDARD

Kommunestyret har vedteke etiske retningslinjer for Nord-Fron kommune. Retningslinene og teieplikterklæring blir sendt ut til nytilsette saman med arbeidsavtala.

Innkjøpsstrategi (vedteke av kommunestyre 23. mars 2017, KS-sak 25/17) har også eige punkt som omhandlar etisk handel.

DISKRIMINERING OG TILGJENGELIGHEIT

Fokuset på universell utforming blir ivaretake ved nybygg. I tillegg er det gjort oppgradering på eldre bygg der det er naturleg.

Det er ikkje nedfelt målsetting om at ein prosentvis del av arbeidsstokken skal ha etnisk minoritetsbakgrunn, men kommunen har fleire tilsette med minoritetsbakgrunn innafor ulike yrkesgrupper. Ved ledige stillingar er det presisert i utlysningsteksta at kvalifiserte personar blir oppfordra til å søkje uansett alder, kjønn, funksjonsnedsetting eller kulturell bakgrunn.

INTERN KONTROLL

Kommunen bruker det webbaserte systemet QM+ for internkontroll

og kvalitetsutvikling. Programmet blir mellom anna nytta for registrering og oppfølging av avvik, samt for oversikt over interne rutinar og reglement.

Eit nytt registreringsskjema for HMS-avvik kom på plass i 2016. Som resultat av dette er det mellom anna utarbeidd nye registreringsskjema, og dei nye rutinane er gjennomgått med leiarane og andre tilsette på eigne samlingar. I 2018 vart det registrert og følgt opp 289 uønska hendingar innan ulike fokusområder. Hovuddelen av avvika er knytt til HMS og omsorg. Systemet er også brukt for internkontroll/dokumentasjon av utførte arbeidsoppgåver (t.d. vatn/avløp, vaktmestertenesten, div. eigenkontrolloppgåver etc.).

Det har i 2018 vore fokus på sikkerheit og kontroll av fagsystem i tilknytning til økonomi. Som følgje av dette er det gjort ein gjennomgang av arbeidsflyten, og det er laga eit skjema for kartlegging av rutiner, roller og kontroll knytt til fagsistema. Det er også gjennomført samlingar med tilsette som har vesentlege roller knytt til fagsistema der fokus har vore å få ein betre interkontroll.

Kommunen har frå 2018 innført E-handel. I samband med dette er det også gjort ein gjennomgang av antal innkjøparar og det er gjennomført opplæring med desse.

ANDRE FORHOLD

Finansforvaltning

Kommunen har eige finansreglement som beskriver fullmakter, rutiner m.m. for finansforvaltninga. Revidert Finansreglementet vart sist vedteke i kommunestyret i 19. juni 2018, KS-sak 60/18.

Det blir utarbeidd eigen årsrapport for finansforvaltninga for 2018, og denne blir behandla i FS og KS i april/mai 2019.

Kommunen har utgiftsført urealisert kurstap på aksjefond på om lag 1,5 millionar kroner i 2018. Det var budsjettet med ein gevinst på 800.000 kroner, slik at avvik frå budsjett er om lag 2,3 millionar kroner.

Ekstraordinære skjønnsmidlar i samband med flom 2013

I desember 2018 vart sluttrapport etter flaumen i 2013 sendt Fylkesmannen i Oppland, og som følgje av dette har kommunen betalt attende 6,579 millionar kroner til Staten av motatte skjønnsmidlar.

Totale netto kostnader i 2018 knytt til flaumen, inkludert attendebetaling til Staten, var 7,3 millionar kroner. Kostnadene er fullt ut finansiert med resterande skjønnsmidlar, som er avsett på bunde fond. Saldo på fondet per 31. desember 2018 er 3,318 millionar kroner. Det står att noko arbeid, som vil bli utført i 2019, og dette vil bli finansiert med bruk av fondet. Alle kostnader i 2018 er ført på ansvar 143.

Tilskott til ressurskrevjande tenester

Det er inntektsført krav om tilskott på 9,754 millionar kroner til ressurskrevjande tenester i 2018. Refusjonen er ført på eigen funksjon under ansvar 807.

Tilskott til ikkje-kommunale barnehager

Tilskott til dei ikkje-kommunale barnehagane i 2018 utgjer 10,4 millionar kroner. Sentrum barnehage fekk utvida talet på plassar for barnehageåret 2018/2019, og det vart gjort ei auke i tilskotet frå august 2018 som følgje av dette, jf. KS-sak 70/18.

Usikre forpliktelser og hendeler

Det blir vist til note nr. 18 i rekneskapen som omhandlar regresskrav frå Gjensidige samt garanti for Vinstra motorsportarena.

Når det gjeld Vinstra motorsportarena erverva kommunen eigedom til motorsportanlegget i 2012, og inngjekk samtidig avtale med klubben om vederlagsfri feste av eigedommen. Eigedommen til kommunen er dermed bandlagt og utan adgang til å gje avkastning så lenge det er motorsportanlegg på eigedommen og avtala ikkje blir misligholdt. Leigeavtalen er for 40 år, men med moglegheit for forlengelse. Avtalen vart tinglese i 2013, og det er ei standard festeavtale for tinglysning av festerett. I tråd med til standardavtala kan festeretten pantsettast, og i avtalen vart det ikkje teke etterhald om at pantsetting ikkje var tillate utan etter samtykke. I utgangspunktet kunne klubben ha pantsett festeretten utan kommunens samtykke. For å sikre begrensja bruk av eigedommen er det laga ei påteikning til festeavtala som sikrar kommunen i forhold til nye pantsettingar og bruk av eigedommen. Kommunen sin risiko knytt til pant og festerett er difor begrensa. Det blir også vist til behandling i kommunestyret av saka, jf. KS-sak 54/17 og 103/17.

Når det gjeld garantien har kommunen gjort avtale med klubben for å sikre jamleg informasjon om den økonomiske risikoen, for å kunne være i forkant dersom ein garanti blir påkalt.

Register over kommunar og fylkeskommunar som er i økonomisk ubalanse - ROBEK

Nord-Fron kommune er ikkje ROBEK- kommune.

VESENTLEGE BUDSJETTAVVIK

Vesentlege budsjettavvik er kommentert med utgangspunkt i rekneskapsskjema 1A og 1B i driftsrekneskapen og rekneskapsskjema 2A og 2B i investeringsrekneskapen. Når det gjeld skjema 1B er samla avvik for området større enn tre prosent kommentert. Tal i tusen.

Rekneskapsskjema 1A

LINJE	REKNESKAP	REG. BUDSJETT	AVVIK
Netto finansinntekter/utgifter	-22.904	-21.700	1.204
Det er meirutgifter på 1,2 millionar kroner og skuldast i hovudsak følgjande:			
> utgifter til avdrag som er lågare enn budsjettet, m.a. som følge av seint låneneopptak i 2018. > renteinntekter som er høgare enn budsjett, m.a. som følge av ubrukte lånemidlar og god likviditet. > lågare avkastning på aksjefond enn budsjettet.			
Netto avsetninger	-980	-816	164
Det er netto sett av 0,164 millionar kroner meir enn budsjettet grunna meir inntekt konsesjonsavgift, som er avsett til bunde driftsfond.			

Rekneskapsskjema 1B

OMRÅDE/ANSVAR	REKNESKAP	REG. BUDSJETT	AVVIK
Rådmannsleiing	24.730	21.396	-3.334
Det er meirforbruk på 3,3 millionar kroner (- 15,6 %) og skuldast i hovudsak følgjande:			
> utgifter høgare enn budsjett til byfest. > noko høgare utgifter høgare enn budsjett til private barnehagar. > noko høgare utgift enn budsjettet knytt til fellesutgifter oppvekst (barnehagedelen). > ikkje budsjetterte utgifter til krisehandtering.			
I tillegg skuldast meirforbruket at effektiviseringskrav som gjeld heile organisasjonen er budsjettet på dette området (utgjer 1,5 millionar kroner).			
Stab pleie og omsorg	2.076	2.630	554
Det er innsparing på 0,56 millionar kroner (21,1 %) og det er knytt til ledige lønsmidlar for tildelingskontor.			
Teknisk drift eks. flom	31.193	26.430	-4.763
Det er meirforbruk på 4,8 millionar kroner (- 18,0 %) og skuldast i hovudsak følgjande:			
> utgifter høgare enn budsjett knytt til vegedlikehald. > utgifter høgare enn budsjett knytt til straum.			
I tillegg kjem avvik knytt til sjølvkostområda.			
Dette utgjer svikt i høve til budsjett på om lag 1,2 millionar kroner, og må sjåast opp mot dekningsgradsberekninga jf. note 17.			
Areal og næring	11.238	11.720	482
Det er innsparing på 0,5 millionar kroner (+ 4,3 %) og skuldast i hovudsak følgjande:			
> utgifter lågare enn budsjett knytt til løn, m.a. på grunn av vakansar. > utgifter lågare enn budsjettet til tiltaksarbeid.			
Skåbu oppvekst	9.151	9.878	727
Det er innsparing på 0,8 mill. kr (+ 7,4 %) og skuldast i hovudsak følgjande:			
> omorganisering av mellomtrinn og ungdomstrinn. > inntekter frå prosjektmidlar frå Oppland Fylkeskommune. > refusjon av sjukeløn/vakansar og noko mindreforbruk på barnehage, SFO og skoleskyss.			
Kultur	20.589	21.856	1.266
Det er innsparing på 1,3 millionar kroner (+ 5,8 %) og skuldast i hovudsak følgjande:			
> utgifter lågare enn budsjettet til bibliotekdrift. > lågare utgifter til ulike tilskotsordningar enn budsjettet. > meir leieinntekter enn budsjettet. > utgifter lågare enn budsjettet til løn (m.a. ikkje erstatta fråvær).			
Avdeling for Institusjonsomsorg	49.196	46.484	-2.712
Det er meirforbruk på 2,7 millionar kroner (- 5,8 %) og skuldast i hovudsak følgjande:			
> høgt sjukefråvær og vikarutgifter. > vesentleg høgare utgifter til ressurskrevjande tenester/demensavd. enn budsjettet > ikkje budsjetterte utgifter til reparasjonar/utstyr knytt kjøkken og matombringning.			
Premieavvik/pensionsfond – ansvar 806	-8.485	-2.297	6.188
Det er meirinntekt på 6,2 mill. kr og skuldast meir i tilbakeført overskott/tilbakeført frå premiefond frå KLP.			

Andre inntekter / utgifter – ansvar 807	-19.371	-20.913	-1.542
Det er mindre 1,5 millionar kroner mindre inntekt enn budsjettet. Dette skuldast i hovudsak følgjande:			
> samla mindre inntekt enn budsjettet når det gjeld integrerings- og personstilskot, samt meir utgifter knytt til flyktningar enn budsjettet (gir meir bruk av integreringstilskot på verksemssområda).	-9.409	-6.627	2.780
Det er meirinntekt knytt til netto sal av konsesjonskraft på om lag 2,8 millionar kroner			

I tillegg til avvik på over tre prosent knytt til områda over er det eit vesentleg avvik innan området Forebyggende helsetenester (ansvar 330, 333 og 334). Dette er knytt til økonomisk sosialhjelp (funksjon 2811 og 2812), ført på ansvar 333. Rekneskapen viser utgifter på 7,952 millionar kroner, som er utgifter ut over budsjett på om lag 3,4 millioner kroner.

Rekneskapsskjema 2A

LINJE	REKNESKAP	REG. BUDSJETT	AVVIK
Investeringar i anleggsmedler	51.298	53.075	1.777
Det er brukt 1,8 millionar kroner mindre enn budsjettet. For prosjekt som går over fleire år blir det lagt fram sak om overføring av restmidlar til 2019 saman med det som vart nedregulert i KS-sak 103/18.			
Utlån	400	3.000	2.600
Det er lånt ut 2,6 millionar kroner mindre enn budsjettet til startlån. Det er fleire godkjende søkjarar som per 31. desember 2018 ikkje hadde funne passande bustad, slik at utbetaling av lån eventuelt kjem seinare.			
Bruk av lånemidler	46.732	52.117	5.385
Det er brukt 5,4 millionar kroner mindre lånemidlar enn budsjettet. Dette er i hovusak knytt til investeringsprosjekt som går over fleire år, der delar av kostnaden kjem seinare. Prosjekt som blir overført til 2019 vil bli delfinansiert med ubrukte lånemidlar.			
Mottatt avdrag på utlån og refusjonar	17.239	15.693	1.546
Det er motteke refusjonar og avdrag på utlån på 1,5 millionar kroner meir enn budsjettet. I hovusak gjeld dette:			
> meir i motteke refusjon/tilskott frå Staten enn budsjettet (fortau Sundheimsvegen).			
> meir i refusjonar knytt til tomter enn budsjettet.			
> noko meir i motteke avdrag på forvaltningslån (avsett til bunde fond).			
Bruk av avsetningar	1.464	1.550	86
Det er brukt 0,1 millionar kroner mindre av avsetningar/fond enn budsjettet. Dette skuldast mindre kostnad enn budsjettet til bygg jobbservice.			

Rekneskapsskjema 2B

RAMMEOMRÅDE	REKNESKAP	REG. BUDSJETT	AVVIK
Investeringar teknikk, næring, eigedom	51.298	53.075	1.778
Sjå punkt om investeringar i anleggsmedler under rekneskapsskjema 2A.			

FAKTORAR SOM VERKAR INN PÅ NESTE ØKONOMIPLAN (2020 – 2023)

Økonomiplan – redusert handlingsrom

Dei seinare rekneskapa og gjeldande øko. plan er prega av redusert handlefridom. Kommunen har reduksjon i frie inntekter (skuldast i hovudsak redusert eigedomsskatt frå kraftverk), og det har så langt ikkje vore politisk aksept på at noko av bortfallet skal kompenserast ved moderat auke i e.skatt frå bustader og fritidseigedomar.

Kommunestyret har som del av øko. plan 2019-22 konkretisert på endring i aktivitetsnivå innafor fleire område. På andre områder skal adm.sj. gjennom arbeid og dialog med eige omstillingsutval gjennomføre endringar, særleg innafor administrasjon og leiing.

Det er utfordringar med å skape aksept for endringar innafor «mitt område». Adm. sj. skal ha ei heilskapleg tilnærming, og endringar / nedtak av antal stillingar betyr at fleire vil få justering i sine arbeidsoppgåver.

Når det leggast fram forslag om endra aktivitetsnivå har svaret i stor grad blitt å sjå på kva ressursar kommunen nyttar på administrasjon og leiing utan at vi tar inn over oss at redusert bemanning har konsekvensar. Noko effekt får ein ved å ta i bruk nye arbeidsverktøy / auka digitalisering, men organisasjonen

(adm. og politikk) må erkjenne at høge ambisjonar innafor mange område må utfordrast når det blir færre til å utføre administrative oppgåver og tid til leiing. Her har vi ei utfordring, særleg for ein organisasjon som over år har hatt relativt stor økonomisk handlefridom, og som derigjennom har hatt vekst innafor alle tenesteområde.

Demografi – folketalsutvikling

Nord-Fron opplever (som mange andre kommunar) endra samansetning av befolkninga; det blir født færre, og mange lever lengre enn tidlegare. Det betyr, at uavhengig av reduserte inntekter som betyr krav til omstilling, må organisasjonen tilpassast til at det vil bli behov for auka ressursar til tenester til den del av eldre befolkning som statistisk vil trenge bistand. I tillegg ser vi ein trend at det er fleire brukarar av kommunale tenester som treng særskilt tilrettelegging, noko som har konsekvensar for ressursar til ordinære tenester innafor t.d. skole. Det har som konsekvens at vi må rekne med at omstillingskravet vil halde fram utover kva kommunestyret så langt har lagt til grunn.

Samtidig ser vi teikn på at høg aktivitet påverkar folketalet i kommunen. Vi har hatt ein mindre vekst dei siste 2 åra (sjå vedlegg som viser tal for dødte og døde). Det er

bra med netto vekst, og positiv utvikling i Nord-Fron kan verke som ei «demning» som bidrar til at dei som flytter rundt oss i mindre grad flytter ut frå regionen. Vi ser at folketalet auker på Vinstra, medan andre delar av kommunen har noko nedgang. Samtidig viser tala i sum for kommunane i Gudbrandsdalen ei svak utvikling. Tala som går fram av vedlegget viser stor nedgang i fleire kommunar i G.dalen. Det gir grunn til bekymring da kjøpekraft lokalt / regionalt påverkast av antal innbyggjarar i heile Gudbrandsdalen.

Næringsliv – sysselsetting

Kommunen har framleis lav arbeidsløyse (1,6% i 2018). Det er høg aktivitet innafor dei fleste næringar. Samtidig ser vi trekk som viser at t.d. handel gjennom nye kanalar (nettbutikk) skapar store utfordringar knytt til tradisjonell varehandel. Det krev eit næringsliv som også må omstille seg. Innafor landbruk vil sysselsetting i stor grad påverkast av statleg landbrukspolitikk. Vår kommune / region har tradisjonelt hatt eit sterkt landbruk. Næringa må rekne med fortsatt krav til omstilling. Det er utfordrande i og med at rammevilkår / produksjonar i landbruket endrast som følgje av endra statleg satsing innafor ulike produksjonar. Det stimulerast til investeringar innafor

delar av landbruket, som relativt kort tid i etterkant får utfordringar knytt til endra lønnsemnd / marknadsforhold i aktuell produksjon.

Så langt ser det ut til at fritidsmarknaden framleis veks i Midtdalen. Nord-Fron har ein forsiktig vekst i antal hytter, som gir gode bidrag til sysselsetting innafor fleire næringar, t.d. innafor bygg og anlegg og handel. Det er ikkje teikn på at veksten vil stoppe opp på kort sikt. Vi skal halde fram med tiltak som har som mål å få deltidsinnbyggjarar til å vere lengre i kommunen / regionen. Det har som konsekvens at infrastruktur må tilpassast / byggast ut i dei områda der det blir bygd høgstandardhytter.

Arealbruk – kommuneplan

Kommunen har ein fersk arealplan (frå juni 2018) som legg premiss for arealbruk både til bustader / næringsareal og areal til utbygging av fritidsbustader. Vi har lite tilgjengeleg offentleg eigd areal for sentrumsnær bustadbygging, men det er private aktører som har planar for utbygging i privat regi. Kommunen har heller ikkje særleg ledig næringsareal som vi kan tilby interessentar. Men også her er det private som kan tilby areal.

Kommunen har samanlikna med andre område etter mi vurdering klart å balansere areal til utbygging med omsyn til vern / areal i fjellområda som ikkje skal byggast

ut. Det har skjedd gjennom prosessar med regionalt / statleg nivå der vi har fått til akseptable kompromiss.

Kommunen har vedtatt at det skal satsast på Vinstra. Det skal utviklast eit nytt delsentrum; Vinstra sentrum vest, der det er ambisjon om å utvikle areal som gir grunnlag for trivsel i nærleik av handel og offentlege tilbod som vidaregåande skole og kommunal tenesteleveranser av ulikt slag.

Kommuneorganisasjon

Kommunen er viktig som leverandør av kommunal velferd. I hovudsak har vi god tilgang på kompetanse, sjølv om det på nokre områder ikkje er stor konkurranse om arbeidsplassar.

Kommunen som arbeidsgiver har høgt sjukefråver (9,2% i 2018). Det krev at organisasjonen intensiverar innsatsen for om mogleg å snu ein negativ trend. Det er krevjande, og det må vere lov til å stille spm. ved om nasjonal ordning / reglar i for liten grad gir intensiv til å kome raskt tilbake i arbeid.

Interkommunalt samarbeid – framtidig struktur

Kommunane i Midt-Gudbrandsdal har frå 2019 etablert 3 nye interkommunale fellestiltak (barnevern, flyktningadm. og NAV). Det er viktig at dei nye ordningane blir vellykka, og dei må også rekne med å

bli omfatta av krav til omstilling / utfordra på ressursar når ordningane kjem skikkeleg i gang. Alle interkommunale ordningar må rekne med å ta del i omstilling / effektivisering framover.

Det er ikkje utenkeleg at staten vil halde fram med politikk / stimuleringstiltak som bygger opp under eit statleg ønskje om endra struktur innafor kommunal sektor.

Rådmannsleiinga

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Kommuneplanens arealdel
- › Omstilling og endringsarbeid
- › Digital kommune
- › Beredskap

OPPGÅVER OG TENESTER

Rådmannsleiinga har eit samla overordna administrativt ansvar for alle område i Nord-Fron kommune.

KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Kommunestyret sluttbehandla ny arealdel for kommuneplanen i juni 2018. Planen er eit styringsdokument for vidare utvikling dei neste 10 åra, og legg føringar for videre utbygging i kommunen.

ARRANGEMENTSÅRET

I 2018 har kommunen hatt fleire store arrangement. I tillegg til rekordoppslutning og vellykka festivalar arrangert av Rondaståk, Peer Gynt, Countryfestival og Furusjøen Rundt, så har det også vore gjennomført fleire større arrangement både i Skåbu og på Vinstra. Kommunen har ein eigen arrangementspost i budsjettet, og mangfoldet på søknadar er stort. Det er vi stolte av! Byfesten i 2018 var flott frå Nedregate til området utanfor Vinstrahallen, noko som fekk stor merksemd. Oppslutninga var stor og arrangementet bidro til stolheit, optimisme og framtidstru.

OMSTILLING OG ENDRING

Kommunestyret vedtok i samband med budsjett- og økonomiplanen (2018-2021) eit samla effektiviseringskrav på ca. 18 mill. kr for planperioden. Dette arbeidet har hatt fokus i 2018, og vil gi utfordringar i planperioden for fleire av våre tenesteområde. Effektene frå omstillingsarbeidet blir ikkje synlege før frå 2019 og framover. I løpet av året har det blitt etablert fleire nye interkommunale samarbeidsordningar mellom Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommunar. Dette gjeld NAV Midt-Gudbrandsdal der Nord-Fron kommune har arbeidsgjeveransvaret, samt felles barnevern (Ringebu) og felles flyktningenesten (Sør-Fron).

DIGITAL KOMMUNE

Nord-Fron kommune har eit ønske om å bli meir digital i framtida. Dette vil vidare vere ein del av eit omstillingsarbeid, samtidig som meningen er å gje eit ennå betre tilbod til våre innbyggjarar. I løpet av 2018 har det blitt innført digitale løysingar ift. blant anna post, innkjøp, velferdsteknologi og arkivsak. Det blir jobba vidare med ein strategiplan for kva som skal prioriterast dei neste åra.

BEREDSKAP

Hausten 2018 vart kriselerding, kriseteam, helseapparat og skulane våre verkeleg sett på prøve da kommunen opplevde ei djupt tragisk hending, der ei 16 år gammal jente mista livet etter eit knivdrap. I tillegg vart året prega av tørke, noko som utfordra beredskapen for landbruksnæringa.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Alle virksomheitsområder skal halde seg innafor budsjett.

Samla vart det eit negativt avvik på -2,3 % på våre virksomheitsområde. Vi har difor ikkje nådd målet i 2018. Det er lagt opp til ein stor omstillingsprosess i organisasjonen, og ein forventar effekt frå 2019.

Vi skal ha høg trivsel.

Det er ikkje gjennomført medarbeiderundersøkingar i 2018. Det er ikkje meldt om alvorlege HMS-avvik og heller ikkje løfta fram større avvik gjennom vernerunder. Sjukefråværet for 2018 viser 9,5 %. Det er eit alt for høgt tal. Kommunen har difor sett i gang fleire tiltak for å styrke nærværet på arbeidsplassane.

Ha eit godt omdømme og vere blant dei 50 beste kommunane andet på Kommunebarometeret.

Foreløpige tal frå Kommunal Rapport viser at Nord-Fron havnar på ein 165. plass (91. plass om ein ikkje tek omsyn til økonomiske forutsetningar). Vi har med plasseringa ikkje oppnådd målsettinga om «Topp 50». Barometeret vil bli brukt som «rettesnor» for forbetring i 2019.

Vi skal arbeide med forebyggande beredskapsarbeid og internkontroll.

Ingen beredskapsøvingar i 2018. Kommunen brukte sitt krisekommunikasjonssystem ifm. tørkesomaren i 2018. I tillegg er innbyggjarvarslingssystemet i kontinuerleg bruk ifm. vedlikehald på veg, vatn og avlaup.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	24.729	21.396	21.467	- 3.333

Rådmannsleiinga har i hovudsak eit meirforbruk som skuldast:

- › Auka kostnader i samband med arrangement (Byfest)
- › Effektiviseringskrav som ikkje er innfridd for 2018.
- › Auka kostnader i samband med kriseteam
- › Auka kostnader til private barnehager
- › Auka kostnader til barn med særskilte behov (barnehage)

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
0,0 %	0,0 %	0,0 %

Stab

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Digitalisering i høygir.
- › Fleire endringar for Servicetorget.
- › Nye interkommunale samarbeidsordningar.
- › Ny personvernlovgivning.
- › Ny rammeavtale på bedriftshelsetenester.

OPPGÅVER OG TENESTER

Stab består i hovedsak av tenester innanfor økonomi, personal (HR), IKT, informasjon, arkiv, juridisk rådgivning, beredskapskoordinering og politisk sekretariat. Helsenestene har eigen stab lokalisert på Sundeheim, som tek for seg oppgåver som er særeigne for helsesektoren.

DIGITALISERING I HØYGIR

Nord-Fron kommune legg stadig om arbeidsprosessar og blir meir digital. Døme frå 2018 er:

- › Innføring av digitalt mottak og svarløysning for post/kommunikasjon med innbyggjarar, næringsliv og andre offentlege instansar.
- › Ny møteportal for digital opphenting av saker til politiske utval, som også mogeleggjer digital lesing av graderte dokument.
- › Omlegging av sak/arkivsystemet, slik at dette vart integrert i e-postsystemet.
- › Nytt intranett.
- › Digital oversikt over innkjøpsavtaler som sikrar betre offentleg innsyn.
- › Fleire elektroniske søknadsskjema, herunder til dømes søknadsskjema for SFO-plassar.
- › Digital utsending av lønnsslippar til alle tilsette.

ENDRINGAR FOR SERVICETORGET

Sentralbordløysninga er oppgradert, med m.a. autosvar-funksjon for alle fasttelefonar og sms-funksjon. I tillegg er betjeningen av sentralbordet på Sundheim flytta til kommunehuset. Åpningstida vart også redusert, ettersom kommunen har innført fleire sjølvbetjeningsløysningar. Kommunikasjonsroboten «Kommune Kari» vart installert på heimesida, noko som gjer auka treffsikkerheit for søk på heimesida.

NYE INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSORDNINGAR

Tilrettelegging og oppretting av nye interkommunale samarbeidsordningar har bydd på betydelig arbeidsinnsats for de fleste område innanfor stab. Herunder slik som nye budsjett, avslutting og oppretting av nye fagsystem og arkiv, rydding og levering av arkiv, handtering av formalitetar knytt til virksomheitsoverdragningane og involvering i arbeid knytt til klargjering av nye lokale.

NY PERSONVERNLOVGIVNING

I juli 2018 trådte den nye personvernforordningen (GDPR) i kraft. Dette inneber eit betydeleg arbeid med

inningåing av databehandleravtaler og systematisering av informasjonssikkerheitsarbeid. Ein tilsett frå IKT er frikjøpt i 10% stilling for å ivareta den lovpålagte funksjonen personvernombud.

BEDRIFTSHELSETENESTE

Rett før årsskiftet signerte kommunen ny avtale om bedriftshelseteneste. Same leverandør som førre periode vart valgt etter konkurranse og offentlig anbud.

Av andre store rammeavtaler i 2018 kan vi nemne ny hovedbankavtale og medisinske forbruksvarer.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Vi skal leve vere gode førstelinjetenester til innbyggjarane våre

Innføring av digitalt mottak og svarløysning for post har vore eit løft i høve til digital kommunikasjon med innbyggjarar.

Vi skal vere eit godt støtteapparat for dei ulike verksemdsområda og den administrative og politiske leiinga

Virksomhetsleiarar gir oss tilbakemelding på at stab er eit godt støtteapparat. Utfordringa vår er å balansere eit aukande behov for spesialisering utan å bli for sårbar.

Vi skal arbeide løysingsorientert og tørje å ta i bruk verktøy og metodar for ei stadig betre og meir effektiv oppgåveløysing.

Endringsviljen i stab er stor og dei tilsette er stort sett uredde for å ta i bruk nye løysningar. Utfordringa er å finne rom for tilstrekkeleg kompetanseheving, drive opplæring og realisere gjevinstar gjennom å nyttegjere oss nye verktøy og metodar fullt ut.

ØKONOMISK RESULTAT

ANSVAR	R-17	B-18	R-18	AVVIK (B18-R18)
STAB*	22.840	21.977	22.429	-452
STAB HELSE**	1.760	2.630	2.076	554

*Stab omfattar tre ansvarsområde: Stab, felleskostnader og lærlingar. Meirforbruk skuldast i hovedsak auka utgifter ved oppgraderingar og innføring av nye system (IKT).

** Mindreforbruk i stab helse skuldast at ei stilling er lagt i stillingsbank og har stått vakant i 2018.

SJUKEFRÅVÆR

STAB

2016	2017	2018
1,6 %	8,1 %	2,6 %

STAB HELSE

2016	2017	2018
8,6 %	0,7 %	0,5 %

Stab har hatt ei positiv utvikling med omsyn til sjukefråvær.

Teknisk drift

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Utbetring av FEWAGO-ledningen har pågått gjennom delar av året for å sørge for tetting mot innlekkasje.
- › Det pågår utbygging av vatn og avlaup på Kvamsfjellet og leidningsnettet er pr nytår ca 50% fullført.
- › Ny veg til Sundheim vart fullført med asfalt og fortau.

OPPGÅVER OG TENESTER

VASSFORSYNING OG AVLAUP

Større tiltak i 2018:

- › Rehab vatn og avlaup Kvam og Vinstra (Furuheim)+ avlaup Skåbu skule.
- › Arbeid med å redusere innlekkning på FEWAGO-leidningen.
- › Arbeid med VA-Furusjøen har pågått for fullt heile 2018.

VEGAR OG TRAFIKKSIKRING

Det er store vedlikehaldskostnader på kommunale vegar og gang- og sykkelvegar. Det er stor attgjøring av areala inntil våre vegar, og dette er ei stor utfordring med tanke på trafikksikkerhet og vedlikehald.

KART OG OPPMÅLING

Det er utført 63 delingssaker, fem grensejusteringar, seks grenseganger, og 24 samanføyinger i 2018. Jobben med å plassere matrikkelnummer på rett teig går fortløpende. Dette er ein naturleg del av arbeidet med å gjera kartverket betre.

PARKANLEGG

I 2018 er det brukt 41 prosent meir enn budsjettet på vedlikehald av parkanlegga. Rekneskapsførte utgifter er på 1.346.601 kroner, medan budsjettet i 2018 var på 952.000 kroner. Dette kjem delvis av at det har vore gjort tiltak som gir fleire områder å vedlikehalde. Kvaliteten på anlegga har vore jamt over god. Det er gjort innkjøp av ein stor plenklyppar + lauvsgugar påmotert hengar for å betre arbeidsmiljø ifbm raking av lauv og gras om våren.

EIGEDOMSFORVALTNING

Av større byggje- og vedlikehaldsprosjekt i 2018 kan nemnast:

- › Renovering heis på kommunehuset og carport til leasingbiler.
- › Tilbygg av malingsverksted på Jobbservice.
- › Fullføring svømmebassenget ved Skåbu skole.

VAKTMEISTEROPPGÅVER

2018 har vore eit normalt arbeidsår der det er utført mykje arbeid med vedlikehald og oppussing av skuler, barnehagar, kommunale bustader og andre kommunale bygg både på uteområda og inne.

REINHALD OG VASKERI

Nord-Fron kommune har ein høg standard på reinhaldet i sine bygg. 21 av våre 30 tilsette reinhaldarar i Teknisk drift har nå fagbrev i reinhaldsoperatørfaget.

Etter at vi opna nybygget på Sundheim har vi fått ein del meir areal enn tidligare, men vi prøver oss fram og kan ta større areal med meir maskinelt reinhald.

Med innsparingskrav på teknisk drift har vi ein kontinuerleg gjennomgang av reinhaldet for å sjå på bl.a. redusert frekvens når vi har ledige heimlar.

STØRRE INNKJØP

Det er gjennomført nokre større innkjøp som er regulert gjennom «Lov om offentlige anskaffelser» og nokre av desse er nemnt nedanfor:

- › Rehabilitering av VA Kvam sentrum.
- › Rehabilitering for å unngå innlekkning av framandvatn på FeWaGo-leidning.
- › Nye Sundheimsvegen- fortau og asfalt.
- › Rammeavtale innlekkning av framandvatn og graving.
- › Utskifting av gatelys, armatur og tennskap.
- › Utbetring av flomskader i Sula og over Åsvegen.
- › Kontrahering av entreprenør for Møllehaugen høgdebasseng for VA-Furusjøen.
- › Innanfor INNOFF-samarbeidet/Stab har det – for å nemne nokre – blitt nye avtaler på:
  - › Rammeavtale Medisinske forbruksvarer.
  - › Rammeavtale leasingbiler.
  - › Rammeavtale bedriftshelsestjenester.

I tillegg er det kjørt fleire minikonkurransar i samband med inngåtte rammeavtalar på håndverkerkene.

Ein ser at arbeid med innkjøp krev god kompetanse og er tidkrevjande.

TOMTEOMRÅDE

Det er i 2018 seld ei tomt Huskero, ei tomt i Nedre Solhellinga, og ei tomt på Midtmoen. Det pågår forhandlingar om grunnkjøp for Øvre Tokse med planlagt oppstart hausten 2019.

Per 31. desember 2018 er det 18 byggjeklare tomter mot 21 i 2017.

EIGEDOMSSKATT

Det har i 2018 vore eit normalt arbeidsår etter at det vart innført eigedomsskatt i heile kommunen frå 2011. Klage frå Statnett på utskriving av eigedomsskatten har også i år gitt mykje ekstra arbeid. Det er nå ein person som arbeider i 50 prosent stilling med desse oppgåvene, men for å få alle oppgåvene gjort er det leigd inn noko ekstra kapasitet.

RENOVASJON OG BRANNVERN/FEIING

Renovasjonsordninga og brannvern/feiing har i 2018 fungert godt. Dette blir ivaretake av dei interkommunale selskapa Midt Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR) og Midt Gudbrandsdal brann- og feiarvesen (MGB).

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Oppretthalde god kvalitet på kommunale vegar både sommar og vinter
Det er store utfordringer med attgroing av kommunale vegar. Vintervedlikehaldet tek ein stor del av våre tildelte midlar for vedlikehald, slik at det går utover andre oppgåver som skulle vore utført på vegane våre.
Drive vassforsyninga utan store avbrot eller problem elles
Det har ikkje vore store problem med vassforsyninga i 2018.
Drive avløpsnettet og reinseanlegga utan alvorleg forureining av det ytre miljø
Det har ikkje vore store problem med avløpsnettet i 2018, utanom stor innlekkning av smeltevann. Det har ikkje vore noko langvarige konsekvensar for abonnentane eller det ytre miljø.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	R-18	B-18	AVVIK B18-R18
Netto driftsutgift	29.267	31.193	26.430	-4.762
Brutto investeringsutgift	69.867	50.613	51.985	1.372

Driftsrekneskapen viser eit meirforbruk på 4.762.884 kroner. Hovudårsaker er utgifter til vegvedlikehald og auka straumpris. I tillegg kjem underdekning på sjølvkost som er dekkja inn med fondsbruk.

Utgifter knytt til flaumen er ført på eige ansvar:

TAL I 1000	R-17	R-18	B-18	AVVIK B18-R18
Netto driftsutgift	2.836	0	1	1
Brutto investeringsutgift	8.534	0	0	0

Etter at det er kravd refusjon frå GE og Telenor på delar av flomarbeida, kjem den reelle kostnaden i 2018 ut i null.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
7,7 %	10,4 %	9,2 %

Sjukefråværet blant reinhaldsoperatorene er fortsatt høgt, og dette skuldast ein del langtidssjukmeldte grunna slitasjeskader.

Areal og næring (AN)

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Strategirapporten «Vinstra 2046» vart endelig vedtatt av kommunestyret på møte den 11. desember 2018. Med vedtatt kartfesting av sentrumsgrenser i 2017, gjekk prosjektet vidare med ei visjonsteikning for sentrum inklusive tiltak. Dette skal danne grunnlaget for videre arbeid med fremtidige tiltak på kort og lang sikt.
- › Vinstra med ny E6 går inn i sitt andre år. Det har vore noko interesse for nyetablering i samband med E6 også dette året. Biltema er den største nye etableringa i denne samanheng med byggestart i 2018 og planlagt åpning i 2019.
- › Arealdelen i Kommuneplanen 2018–2029 vart vedtatt i kommunestyret etter eit større arbeid. Det var ingen større konflikter med andre myndigheter som førte til innsigelsar.
- › Landbruket har også vore i fokus. 2018 var eit spesielt år for landbruket med dårlege avlingar. Det har vore jobba mot og med næringa for å minimalisere skadene og sørge for nok fôr i vinter.
- › I konflikta mellom beitenæring og rovdyr har landbrukskontoret vore svært aktiv.

OPPGÅVER OG TENESTER

Virkomhetsområdet Areal og Næring består av tenester innan byggesak, miljø, reguleringsplanar, kartteneste, næring og landbruk.

Areal og Næring har fokus på å yte service til dei som kontaktar oss. Fokus er også på å levere korrekte saker til politisk eller delegert behandling og for videre oppfølging.

Vi skal være på tilbydersida med riktig forvaltning. Med mange innspill og meininger ser vi det som viktig med god begrunnin i lovverk samt i politisk og administrativ forankring. Alt skal gjerast innafor den myndigkeit og dei rammer vi er tildelt.

PLANARBEID

Arealdelen til Kommuneplanen vart vedtatt i juni 2018.

Kommuneplanen er viktig på både kort og lang sikt då den er overordna utvikling i kommunen.

VINSTRA 2046

Prosjektet har lagt fram sin strategirapport som ein heilheitleg plan for bolig, areal- og transportforhold i Vinstra by sett i eit 30-års perspektiv. Prosjektet er i samarbeid med fylkeskommune, vegvesen, fylkesmann og næringsforening. Med strategirapporten kom prosjektet til ende av første fase.

LANDBRUK

Landbruksnæringa er ei viktig næring i Nord-Fron. Sommaren 2018 var prega av varme og lite nedbør, noko som resulterte i betydelig avlingssvikt for mange gardbrukarar. Kommunen behandla 145 søknader om avlingsskadeerstatning. Den tørre sommeren medførte stor skogbrannfare, som igjen førte til at aktiviteten i skogbruket vart noko redusert. Satsninga på lokalmatproduksjon har blitt vidareført i 2018.

HYTTEPOLITIKK

Hytteigarar og brukarar er viktig for kommunen. Det er jamn pågang av byggesaker.

NÆRINGSUTVIKLING

Kommunen har aktivt fulgt opp nyetableringar etter åpning av ny E6. Flaumsikring og anna vegutbygging har også gitt næringslivet andre moglegheiter.

Utbygging av fiber til hus, hytter og bedrifter er viktig for alle. Virksomhetsområdet har levert prosjekteiar for fiberutbygging både til regionrådet og til fylkeskommunen.

Det er også jobba vidare med fleire nyetableringar, då spesielt for produksjonsbedrifter både på Kvam og på Vinstra.

BÆREKRAFT

Nord-Fron kommune har signert avtale med Visit Lillehammer for å jobbe mot eit meir bærekraftig samfunn. Kommunen har også starta arbeidet med eigne miljø- og klimatiltak.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Byggesaksbehandling: Svare på søknader og spørsmål innan lov pålagte fristar. Standardsøknader skal det svarast på innan to veker

Antall byggesaker i 2018 hadde ein liten nedgang i høve til 2017. Tala viser likevel ein stabil situasjon i høve til antall nye hytter og bolighus. Saksbehandlingstida har auka, noko som i hovedsak skuldast reduksjon i tid til byggesak gjennom endra intern arbeidsfordeling for innsparing. Dette ga ei forventa oppgang i saks-behandlingstid, og saksbehandlingsfristen er oversittet i 17 saker. Snittet gir likevel ei saksbehandlingstid innanfor dei gitte fristane.

Reguleringsplanar: Oppdatere og følge vedteken framdriftsplan for plansaker. Melde frå fortløpende om endringar ut frå nødvendig fleksibilitet og prioritering

Som forventa og innanfor mål. Arbeidet med kommuneplanen har krevd mykje ressursar, og har også bidratt til at talet på nye reguleringsplanar er lågare i 2018 enn dei foregående åra. Det har vore få konflikter med regionale myndigheter, og vi ser også ein markant nedgang i talet på dispensasjonssaker i høve til tidligare år. Dette kan truleg forklara med at vi har ein ny arealdel til kommuneplanen.

Personal, sjukefråvær: Involvere tilsette i prosessar for fokus på effektivitet, trivsel og faglege utfordringar

Sjukefråværet er gledeleg lågt for virksomhets-området. AN har engasjerte medarbeidarar. Utfordringa ligg i å oppretthalde nivået.

Økonomi: Regnskap/budsjett: Jobbe innafor budsjett

God kontroll og oversikt. Budsjettpost til næringsretta tiltaksarbeid utan fastsatte oppgåver blir nytta som tilskot til mindre uforutsette aktivitetar.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	10.198	11.720	11.238	481

Positivt avvik skuldast vakanse i samband med permisjon.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
9,4 %	2,3%	0,6%

Visionstegning av Vinstra sentrum.

Skole

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Ein rektor og fem lærarar tek vidareutdanning på 30 studiepoeng eller meir.
- › Tilstandsrapport for oppvekst (skole og barnehage) vart teke til orientering i kommunestyret i oktober 2018.
- › Alle skolane og barnehagane i Nord-Fron vart med i prosjektet «Inkluderande barnehage- og skulemiljø» gjennom Utdanningsdirektoratet.
- › Skåbu oppvekst har hatt besøk av elevar frå London, og ungdomstrinnet i Skåbu har vore i London på skolebesøk.
- › Kommunestyret vedtok i desember 2018 å leggje ned ungdomssteget ved Skåbu oppvekst frå 1. august 2019.

TENESTER OG OPPGÅVER

Tre barneskolar, ein ungdomsskole og eit oppvekstsenter.

RESSURSTILDELING SKOLE

Modell for utrekning og tildeling av timer fastsett skolen sine samla ressursar ut frå elevtal i tillegg til ein fast tildeling for kvart skoleslag.

SKOLEFRITIDSORDNING, SFO

Alle barneskolar hadde tilbod om SFO for elevane på 1.–4.årssteg. 1. og 2. klassingane hadde tilbod om heildags-SFO på onsdagar. Dette tilbodet blir gjeve av ein skole for alle elevane i kommunen.

Det var tilbod om sommar SFO i fire veker sommaren 2018.

Vinstra ungdomsskole

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- > Vinstra ungdomsskole(VUS) har på Elevundersøkinga 2018 synt frå moderat til vesentleg forbetring på alle resultat. Det er ei forbetring på m.a. trivsel, meistring og læringskultur på skolens eigne resultat.
- > Mobbetala på skolen gjekk ned frå 20,9 til 11,9 frå 2017 til 2018. Endå er dette alt for høgt, men vi har fokus på, og arbeider aktivt for å betre skolemiljøet.
- > VUS var ein av fleire aktørar i Nord-Fron som fekk haustens vonde hending tett på.

OPPGÅVER OG TENESTER

- > Verksemdsområde VUS består av 8.-10.trinn i grunnskulen for dei absolutt fleste ungdommane i Nord-Fron
- > VUS sin visjon er «Ein god stad å vere. Ein god stad å lære.». Alt vi gjer er for å oppretthalde eller forbetre elevane sin trivsel og læring. Hovedfokuset i 2018 har vore:
  - > Skolemiljø – klassemiljø, MOT-arbeid, relasjonell kompetanse
  - > Variert undervisning og vurdering
  - > Oppretthalde og utvikle vår digitale kompetanse.
  - > VUS ønskjer ei positiv utvikling av elevane si kompetanse slik at det og slår ut på dei nasjonale kartleggingsprøvene. Vi fokuserer mellom anna på lesing som grunnleggjande ferdighet; alle faglærarar er «lese»-lærarar i sitt fag. Årets 9. klassekull syner ei markant forbetring i både lesing og skriving frå sine eigne 8. trinnsresultat.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Redusere antal elevar som blir mobba av medelevar eller vaksne 2–3 gonger i månaden eller meir

2017: 20,9 %

2018: 11,9 %

Betre utviklinga av eigne resultat på nasjonale prøver i rekning og lesing frå 8. til 9. klasse (for årets 9. trinn), og score høgare enn landsgjennomsnittet

Lesing på trinn 4–5:

28,8 % til 57,4 % av elevane

(Nasj.: 31,2 til 46,1)

Rekning på trinn 4–5:

38,7 % til 66,1 % av elevane

(Nasj.: 32,2 til 48)

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	22.037	23.734	23.434	299

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
3,7 %	2,8 %	8,5 %

VUS har sidan seinhausten 2017 hatt fleire langtids sjukemeldingar. Hovudårsakene til sjukmeldingane har vore slitasjeskader.

Sødorp skole

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Våren 2018 avslutta Sødorp skole tilbodet om frivillig tysk for elevane i 7. klasse. Alle elevane, nokre foreldre og to lærarar pluss rektor, reiste til Berlin for å takke Hundsruck Grundschule for det gode samarbeidet gjennom mange år. Foreldra og elevane hadde jobba inn midler til å dekke alle utgifter knytt til elevane si reise og opphold.
- › Hausten 2018 fekk FAU og skolen på plass dei to gapahukane som VVS har bygd. Gapahukane ligg innanfor skolen sitt uteområde og vil også bli brukt av Toksebakken barnehage ein fast dag i veka.

OPPGÅVER OG TENESTER

Sødorp skole er ein fulldelt barneskole med i alt 158 elevar fordelt på 1.–7. klasse. Skolen har eigen avdeling for 1. klasse – kalla Kjernehuset. Det er også basen for SFO. SFO har tilbod til elevane om morgonen frå kl. 07.00 og om ettermiddagen etter skoletid fram til 16.30.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Trygt miljø
Resultat på Elevundersøking 7. kl: 3,9 på trivsel.
Godt læringsutbytte for elevane
Resultatet på Nasjonal prøve i 5. klasse kunne vore betre.
God overgang til u-trinnet
Elevane på 8. trinn trivst på VUS.
Aktivitetsplikt § 9a
Det er utarbeidd eit skjema for varsling knytt til om ein elev ikkje har det trygt på skolen. Skjema om varsling fører til ein aktivitetsplikt for skolen og skolen utarbeider tiltak i kvar enkelt sak.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	14.354	14.859	15.204	-345

Avviket skuldast ekstra bemanning rundt elev med utfordrande atferd våren 2018. I tillegg hadde Sødorp skole ekstra store utgifter til vikarordning ved RIKT kursing, samt at fleire av medarbeidarane har hatt sjukefråvær.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
3,3 %	3,0 %	4,7 %

Sjukefråværet er knytt til langtidssjukemeldingar.

Kvam skole

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Vi har «bodd oss til» i nye kontor og nytt møterom.
- › Elevtalet har gått opp frå 2017.

OPPGÅVER OG TENESTER

Kvam skole: Grunnskole 1.–7. klasse, leksehjelp og skolefritidsordning.

Skoleåra 2017/18 og 2018/19 er det digitaliseringssatsinga som har hatt fokus både i klasseromma og samband med kompetanseheving for lærarane.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Elevundersøkinga
Resultata er generelt gode, nokre område går litt fram, andre litt tilbake. Spesielt gledeleg i år er at skolen skårer svært bra på spørsmål om mobbing/plaging.
§9a – trygt skolemiljø
Skolen har hatt fleire saker. Vi jobbar saman med foreldre for å sette i verk tiltak som er gode for den einskilde elev.
Digitalisering
Alle brukar iPad i ulike fag og vi har gjort erfaringar og delt erfaringar i høve til kva som fungerer og kva som ikkje er så lurt.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	9 690	10.129	10.013	115

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
0,5 %	1,3 %	5,6 %

Vi har ei langtidssjukemelding som er årsak til auka. På eit lite virksomheitsområde gir det store utslag i prosent.

Barhaug skole

VISJON: Trivel og læring for alle

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Totalrenovering av personalrom med svært tilfredsstillende resultat. Gjer arbeidsplassen trivelegare for tilsette.
- › Auke i elevtal i løpet av 2018 p.g.a. tilflytting.
- › Tragisk hending i nærmiljøet der tilsett vart hardt råka gav oss alle store utfordringar.

OPPGÅVER OG TENESTER

- › Visjonen vår – trivel og læring for alle – forpliktar.
- › Vi skal drive ein god skole og ha ei god skolefritidsordning der alle finn seg godt til rette slik at dei kan utvikle seg positivt.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Mobbefritt og god trivel bland eleverne

Kontinuerleg jobbing med skolemiljøet og aktiv oppfølging i samsvar med §9A i Opplæringslova gjer at vi har bra kontroll på dette.

God trivel bland tilsette

Medarbeidarsamtaler syner bra resultat, men vi ser at ein må jobbe kontinuerleg med arbeidsmiljøet.

God motivasjon for læring

Vi har noe å gå på her. Fokuserer nå på meir varierte og praktiske arbeidsformer for å auke motivasjonen.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	13.258	14.000	13.834	166

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
3,9 %	4,4 %	7,3 %

Vi hadde sett eit mål på 5 %. Det greidde vi ikkje. Langtidssjukmelding(ar) dreg opp prosenten.

Skåbu oppvekst

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › I 2018 gjennomførte Skåbu oppvekst – i samarbeid med Skåbu Fjellhotell – to veker med besøk frå England
- › Vi fekk støtte frå Erasmus+ til internasjonaliseringsprosjektet i ungdomsskolen, med totalt 573.420 kroner over to år.

OPPGÅVER OG TENESTER

Skåbu oppvekst omfattar barnehage, SFO og barne- og ungdomsskule.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Innføring av iPad 1:1

Første året vart evaluert juni, med gode attendemeldingar.

Utvide besøksvekene

Vi hadde besøk frå dei engelske skolane Thomas Tallis, London, og Christ the King, Isle of Wight.

Etablere kontakt med skolar i Danmark, for internasjonal samarbeid med tre land

Under arbeid.

Implementere rammeplanen

Ny rammeplan vart med i redigert årsplan for 2018–2020.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	8.706	9.878	9.151	726

Mindreforbruk på 7,76 % skuldast mest omorganisering av mellomtrinn og ungdomstrinn frå 2016, auka inntekter frå prosjektmidlar, refusjon av sjukeløn og noko mindreforbruk på barnehage, SFO og skoleskyss.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
4,7 %	9,5 %	8,9 %

Med få tilsette gjer nokre få langtidssjukfråvær store utslag i prosent. Vi følgjer rutine for sjukefråværsoppfølging for om mogleg få folk raskare attende på jobb.

Fellesområde barnehage; TOKSEBAKKEN, RUSTE OG KVAM BARNEHAGE

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Auka pedagognorm gjeldande frå 1. august 2018.
- › Oppstart med å planlegge kompetanseutvikling innan *Inkluderende barnehage- og skolemiljø*. Vi er med i pulje 3 i regi av Utdanningsdirektoratet.
- › Regional kompetanseutvikling i 3K der vi har starta opp eit langsiktig samarbeid med Høgskolen i Innlandet, der leiing er hovedtema.
- › Det er utarbeidd *Plan- og styringsdokument* for skole og barnehage.
- › Svømmemidlar frå Fylkesmannen til dei barna som er født i 2013, for å gjennomføre tiltak for å gje barn i barnehage tilstrekkeleg svømmeopplæring slik at barna blir trygge i vatn.

OPPGÅVER OG TENESTER

- › Fellesområde barnehage tilbyr barnehageplassar for barn frå 0–6 år i Vinstra-området og Kvam.
- › Utvida rett til barnehageplass.
- › Det er innført to hovudopptak med oppstart i august og januar.
- › Prosjektarbeid som arbeidsmåte med fokus på prosessen, styrke arbeidet med planlegging og vurdering.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Barnehagane i Nord-Fron skal ha eit psykososialt miljø slik at barna opplev trivsel gjennom vennskap og tilhørighet

Barnehagane har arbeidd mykje med relasjonar, og attendemeldingskultur. Det er viktig å ha god attendemeldingskultur for å få gode relasjonar.

Alle barn skal oppleve glede og kjenne på mestring gjennom variert lek i et fellesskap med andre

Dei vaksne er tett på barna i leik både ute og inne, og er opptekne av det barna er interesserte i. Barnehagane har hatt fokus på leikemiljø, der dei ser på kva leik dei legg til rette for og vidareutviklar leikemiljøet til barna.

Barnehagane i Nord-Fron skal ha kompetent personale som bruker dokumentasjon og refleksjon som viktige reiskap

Vi har i samarbeid med Mona Nicolaysen arbeidd med systematisk arbeid for vurdering. Dette for å ha fokus på korleis vi dreg prosjektarbeid framover (prosessen) og ikkje fokus på tema.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	21.140	21.675	22.107	-432

Meirforbruk skuldast 2 inntak ved nyttår (2. hovudopptak), og vikarbruk på grunn av korttidsfråvær.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
11,1 %	13,7 %	19,1 %

Sjukefråværet skuldast mest langtidsfråvær, men også noko korttidsfråvær. Det blir kontinuerleg arbeidd med å redusere fråværet. Det er også sjukefråvær på grunn av forhold som barnehagene ikkje har påverknad på.

Skåbu oppvekst utforskar ulike økosystem i naturen.

Kultur

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Kulturprisen vart tildelt Roger Slåstuen.
- › Det er stor aktivitet på biblioteket der det i tillegg til vanleg drift er gjennomført 44 ulike arrangement med stor breidde og variasjon – 2.353 personar har besøkt desse arrangementa gjennom året (ei auke 32 prosent frå 2017).
- › Den årlege MOT-undersøkinga syner at Nord-Fron ligg over landsgjennomsnittet på alle punkt i spørsmål knytt til effekten og opplevinga av MOT.
- › Fron kulturskole arbeider kontinuerleg med implementering av rammeplan for kulturskolen «Mangfold og fordypning».
- › Politisk beslutning om interkommunal flyktningeneteneste frå 1. januar 2019.

OPPGÅVER OG TENESTER

Området kultur omfattar drift av bibliotek, kino, kulturygg- og anlegg, samt musikk- og ungdomsarbeid (kommunalt/interkommunalt og regionalt), buseetting av flyktninger, vaksenopplæring for flyktninger og frivilligarbeid.

Området har eit godt samarbeid med det frivillige lag og organisasjonsliv og forvaltar ymse tilskotsordningar til desse.

ARRANGEMENT I REGI AV KULTUROMRÅDET I 2018:

- › I tråd med nasjonale føringar om at biblioteket skal vera ein kulturaréna og møteplass, har biblioteket i tillegg til utlån av bøker avvikla 44 arrangement. Dette er boklanseringar, konserter, teater/dokketeater for barn, forfattarbesøk og foredrag. Det har vore arrangement både på dag- og kveldstid. I tillegg har det vore fire utstillingar, to for

vaksne og to for barn. Gjennom god variasjon i tema for arrangement ønskjer ein å appellere til flest mogleg. Totalt har 2.353 (ei auke på 32 % frå 2017) vore innom på biblioteket sine arrangement.

- › Fron kulturskole sitt tilbod er retta mot barn og unge frå seks til 19 år. Tilboden har som oppgåve å utvikle kunstfagleg kompetanse og uttrykksevne. Som del av dette øver elevene seg i å formidle kunst- og kulturuttrykk for publikum. Kulturskolen hadde stor utadretta aktivitet i 2018, med 28 eksterne elevoppdrag og 12 eigne framsyningar/konsertar/utstillingar.
- › Ung i midtdalen(UiM) har vore med og arrangert UKM Midtdalen, Statement Midtdalen og Kåja Camp. UiM, Vinstra ungdomsklubb og Ringebu ungdomshus har vore vertskap for frivillige ungdomsarbeidarar frå Tyskland, Frankrike og Italia. I tillegg har UiM koordinert ei ungdomsutveksling i Midt-Gudbrandsdalen. Her deltok ungdom frå Portugal, Italia og Norge.
- › Vinstra kino har i 2018 hatt 127 framsyningar med eit besøkstal på 7.410.
- › Vinstra ungdomsklubb har i tillegg til vanlege klubbkveldar arrangert Nattklubb, Halloween og juniorklubbkveldar. På Halloween hadde klubben besøksrekord med 135 ungdommar.
- › Ungdomsfestivalen Kåja Camp vart arrangert for niande gong i juni, som eit samarbeidsprosjekt mellom Vinstra ungdomsklubb, Nord-Fron ungdomsråd og Ung i Midtdalen. Det var 128 deltakarar frå heile Gudbrandsdalen.
- › I tillegg til ordinær drift arrangerer Kvamstunet forskjellige bussturar med middag og kulturelle opplevelingar.
- › Den kulturelle spaserstokken legg til rette for ymse kulturelle opplevelingar, mellom anna tur til Lillehammer for å sjå «Bør Børson jr.».
- › I tillegg til å leggje til rette for frivillig innsats i kommunen arrangerer Frivilligsentralen forskjellige aktivitetar på Gammelbanken, slik som bridge, steinsliping, strikkecaf , og Torsdagsgruppa.
- › Kulturkilden 2018 vart i år arrangert i januar 2019. Kvelden hadde eit variert program i tillegg til utdeling av kulturprisen. Same dagen vart det også arrangert Kultursamling for alle grunnskoleelevarane i kommunen. Ein produksjon av og for elevarne, med proff scene-, lyd- og lysrigg.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Vinstra kino skal gje eit breitt tilbod av kvalitativt godt film. Vinstra kino skal ha eit gjennomsnittsbes k på min. 65 bes kande per film. Raskast mogleg visning av filmar etter Noregspremiere

Gjennom m nadelege programmeringsm ter har Vinstra kino sett opp filmar med stor sjangerbreidd ut ifrå aktuelle og tilgjengelege filmar. Dei aller fleste filmar vart synt premiere-helga, men ein ser også at ein med fordel kan setje opp nye filmar noko seinare for   nyte godt av nasjonal presse rundt filmar med mykje omtale.

Snittet er noko lågare (58) enn måltalet – dette heng saman med eit høgare antal framsyningar enn tidlegare. Når ein allikevel kan syne til positivt resultat er lågare snitt mindre relevant.

Vinstra ungdomsklubb skal vera eit ope og inkluderande tilbod til ungdom mellom 13 og 19 år, med eit snittbes k på min. 35 per kveld, og med aktivitetar basert på ungdommen sine ønskje

Klubben har vore ope for all ungdom. Sjølv om snittet er langt over måltalet (75 ungdommar i snitt per kveld) er vi kj nde med at ungdom som ikkje har ein etablert omgangskrets ikkje nyttar seg av klubbtildonet i like stor grad.

Nord-Fron kommune skal busette flyktningar etter administrative og politiske vedtak. I 2018 hadde vi eit politisk vedtak på busetting av 10 flyktningar

Det er totalt busett 16 personer i 2018 (inkl. familiegenforening).

Styrke busette flyktningar sine moglegheiter for deltaking i arbeids-, skole- og samfunnsliv, og styrke deira økonomiske og sosiale tryggleik

Alle flyktningane deltek i introduksjonsprogrammet i ei periode over 2–3 år. Mange har hatt språk-/arbeidspraksis. Men det er behov for fleire plassar.

Legge til rette for at busette flyktningar kan delta på eksisterande aktivitetar som er i kommunen

Samarbeid med Peer Gynt og Byfest om dugnadshj lp. Mange, spesielt barn, er med på diverse organiserte aktivitetar.

Nord-Fron Frivilligsentral skal oppretthalde og utvikle eksisterande tiltak.

Frivilligsentralen har utvikla nye tiltak i samråd dei frivillige og med samarbeidspartnerar innan helse og omsorg. I samarbeid med flyktningekontoret er det starta eit integreringstiltak kalla «Fronskompis».

 OKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK R18-R18
NETTO UTGIFT	19.630	20.589	21.856	1.267

Driftsrekneskapen viser eit mindreforbruk i høve til budsjett på 1.267.000 kroner. Mindreforbruket heng saman med bibliotekdrift, tilskotsordningar, leigeintekter og refusjon lønn. Saldo på flyktningfondet per 31. desember 2018 er 8.379.000 kroner.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
2,3 %	3,0 %	4,9 %

Sjukefråværet er høgare enn tidlegare, og skuldast i det vesentlege langtidssjukmeldungar.

Forebyggande helsetenester

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Politisk beslutning om interkommunal ordning for barneverntjenesta frå og med 1. januar 2019, der barnevernet blir en del av interkommunal teneste saman med Sør-Fron og Ringebu barnevern. Namnet på ny teneste vart Midt-Gudbrandsdal barneverntjeneste med lokale i Ringebu kommune som blir vertskommune.
- › Politisk beslutning om interkommunal ordning for NAV Nord-Fron frå og med 1. januar 2019, der NAV Nord Fron blir ein del av interkommunal ordning med Sør-Fron og Ringebu. Namnet på ny teneste blir NAV Midt-Gudbrandsdal. Tenesta vil ha lokale i Nord-Fron kommune som blir vertskommune.
- › Nord-Fron kommune og Vinstra vidaregåande har fått prosjektmidlar gjennom program for folkehelsearbeid Oppland fylkeskommune.
- › Ny satsing innan helsestasjonstenesta, med tettare oppfølging på to års kontrollar, «På god vei» og fire årskontrollar, «Trygg og klar», i samarbeid med m.a. fysioterapitenesta og barnehagar.
- › Grunna auka etterspørsel etter hjelpemidlar har tenesteområdet for ei midlertidig periode måtte omprorititere midlar.
- › Stort fokus på og system innafor tenesteområdet generelt og spesielt inna tenesta rus og psykisk helse.
- › Frisklivssentral er eit veletablert tilbud med fokus på auka livskvalitet og meistring av kroniske plager. Tilbuddet er stadig under utvikling og samarbeider med Sør-Fron og Ringebu om ulike kurs. Auka etterspørsel.
- › Samhandlingsreformen – endringar i oppgåver kombinert med sjukehusa sin aktivitetsstyrte praksis – tidlegare utskrivning – meir alvorlege og kompliserte tilstandar – høgare krav til kompetanse.

OPPGÅVER OG TENESTER

Området består i 2018 av helsestasjon og skolehelsetenesta, psykologteneste, legekontor og legetenesta, rus og psykisk helse, ergo- og fysioterapiteneste, NAV tenesta og konsulent for funksjonshemma.

› Interkommunale ordningar

Virksomheitsområdet har deltatt i arbeidsgrupper for etablering av nye interkommunale ordningar innan barnevern og NAV kontor, begge frå 2019.

› Nytt helsehus

Politisk vedtak om nytt helsehus for helsestasjon- og skolehelsetenesta og rus og psykisk helse ved Campus Vinstra.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Målplan for tenester

Rus og psykisk helse, ergo- og fysioterapi og konsulent for funksjonshemma har utarbeidt eigne målplanar med resultatmål for året.

Kompetanseplan

Rus og psykisk helse og ergo- og fysioterapitenesta har utarbeidt skisse for kompetansebehov.

Veileddningsopplegg med KS konsulent

Som oppfølging av tilsyn har rus og psykisk helse gjennomført eit veileddningsopplegg med KS konsulent, med tre av fem samlingar.

Brukarundersøking

Rus og psykisk helse og ergo- og fysioterapitenesta har gjennomført brukarundersøking. Resultat over landsgjennomsnittet i høve til tilfredsheit.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	44 150	45 150	45 348	-329

Meirforbruk skuldast høge sosialhjelpsutbetalinger og omsorgsstønader.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
5,5 %	5,3 %	3,6 %

Virksomheitsområdet består av fleire tenester og har alltid hatt sjukefråvær innafor akseptabel ramme. Sjukemeldingar blir som regel benytta etter samråd med lege og arbeidsgjevar.

Heimetenester

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- > Avdeling Korttid / rehab. og heimesjukepleia utfører stadig fleire oppgåver / behandlinger som før berre vart gjort på sjukehus. Dette krev auka kompetanse og nok sjukepleiarar.
- > Personalet har tatt mange e-kurs for å høyne kompetansen på fleire områder.
- > Avdeling Korttid / rehab. har gitt fleire korttidsdøgn og avlastningsdøgn i 2018 enn tidlegare år.
- > Det er levert fleire middagsporsjonar til heimebuande i 2018 (5 940 porsjonar) enn tidlegare år.

OPPGÅVER OG TENESTER

- > Område heimetenester gir praktisk bistand (heimehjelp), heimesjukepleie, hjelp med å tilrettelegge og kjøre ut hjelphemiddel og tryggingsalarmer. Avdelinga gir korttidsopphald i institusjon. Korttidsopphald kan vera behandling etter sjukehusopphald, skade, behov for rehabilitering eller avlastningsopphald for pårørende. Det blir gitt legetjenester til pasientar som er på korttidsopphald.
- > Avdeling Korttid / rehab. og Heimesjukepleia har tatt imot alle utskrivingsklare pasientar fra sjukehuset i 2018.
- > Det er stor auke i antall pasientar som treng tryggingsalarm og hjelphemiddel i heimen. Til tider har det blitt ventetid på å få montert hjelphemiddel. Dette er ein konsekvens av at det er fokus på at flest mogleg skal bu heime lengst mogleg.
- > Det har vore ustabil legedekning i avdeling Korttid / rehab. Fleire legar har slutta og det har vore brukt ulike vikarar.
- > Det har vore brukarundersøkingar i avdeling Heimesjukepleie og avdeling Korttid / rehabilitering. Det vart gitt gode tilbakemeldingar på arbeidet som blir gjort, men også tilbakemeldingar på det som avdelingane kan forbetre.
- > Det er orientert om brukarundersøkingane i heimetenesta i HOK 23. januar 2019.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Gi meir informasjon om kreftsjukepleiarane sitt tilbod
Det er lagt ut informasjon på legekontor og det har vore sak i Dølen. Etterspørselet har auka og ein ser nå at frikjøp av kreftsjukepleiarane gir ringvirkningar på dagleg drift i heimesjukepleia.
Medarbeidarsamtale med alle tilsette
Tilsette i heimesjukepleia har ikkje hatt medarbeidarsamtaler i 2018.
Organisering av drifta innafor budsjettramme
Mål nådd.
Oppretthalde fagkompetanse i alle avdelingar
Heimetenesta har tilsette med rett fagkompetanse i alle stillingar.
Alle ferdigutskrevne pasientar frå sjukehuset er tatt imot på utskrivingsdato
Mål nådd.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	32.132	35.764	34.935	828

Mindreforbruk skuldast:

- > Tilsynslege Innsparing ca. 100 000 kroner på lønn pga. legar som har slutta / vakansar.
  - > Heimehjelp innsparing sjukevikar ca. 250 000 kroner. Det har ikkje vore sett inn vikar ved alt fravær.
  - > Innsparing på fastlønn heimehjelp ca. 400 000 kroner pga. vakansar / ikkje sett inn vikar.
  - > Heimesjukepleia har eit overforbruk på ca. 560 000 kroner.
- Totalt har avdeling Heimetenester eit mindreforbruk på 823 344 kroner.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
6,4 %	9,8 %	9,1 %

Det er ikkje auke i sjukefråværet totalt fra 2017 til 2018. Målet for 2018 var eit sjukefråvær på 8,1 %. Målet er derfor ikkje nådd. Sjukefråværet har auka siste åra. Størst reduksjon i sjukefråværet hadde avdeling heimehjelp frå 14,7 % i 2017 til 6,7 % i 2018. Heimesjukepleia hadde auke i fråværet frå 3,9 % i 2017 til 11 % i 2018. Avdeling Korttid / rehab. hadde ein reduksjon i fråværet frå 13,3 % i 2017 til 8,4 % i 2018

Institusjonsomsorg

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › Ny kantine åpna i april 2018.
- › Institusjon har arrangert Grillfest, Countryfest, høstfest med Sundheims Venner, julebord og juletrefest for pasientar og bebuarar i omsorgsbolig.
- › Det har vært arrangert fleire konserter i nye kantina.
- › Aktivitet og meistring arrangerer Bingo i Omsorgsboligar tilknytta Sundheim.
- › Rullatorfestival gjennomført i juni i tett samarbeid med frivillige og VVS som er «*Livsgledeeskole*».
- › Vinstra Ungdomsskole besøkjer Langtidsavdelinga og Skjermet avdeling kvar veke i samband med valgfaget «*Innsats for andre*».
- › Institusjon har hatt glede av å ha god hjelp av Sundheimsgjengen gjennom heile året.
- › To tilsette har tatt fagbrev som Helsefagarbeidar.
- › Avd Øst og Vest er slått saman til ei Langtidsavdeling.
- › Eininga Forebyggande helsearbeid for eldre er endra til Aktivitet og mestring.

OPPGÅVER OG TENESTER

Institusjon består av langtidsavdeling, skjerma avdeling, institusjonskjøkken, kantine på kommunehuset, institusjonslege og dagtilbud. Antall sengeplassar totalt er 54, der avd. Øst, avd. Vest og Sundtunet har 18 senger kvar.

MATOMBRINGING

I 2018 vart det kjørt ut ca 10.800 middager frå Sundheim, både til TFF og til heimebuande i kommunen. Det er ei auke på ca 300 i 2018.

OMORGANISERING

Omorganisering har prega Institusjon i 2018. Avd Øst og Vest er slått sammen til ei Langtidsavdeling. Ny turnus er utarbeidt og består av både vanleg turnus og turnus med langvakter. Avdelinga har redusert frå to til ein avdelingsleiar og mange tilsette har fått høgare stilling.

AKTIVITETAR

Forebyggende helsetenester har endra namn til Aktivitet og mestring. I tillegg til vanleg dagtilbud, har avdelinga også dagtilbud for heimebuande personar med demens. Det har også vore stort fokus på ulike aktivitetar både for pasientane i Institusjon og heimebuande.

TURNUSARBEID

Det har pågått eit oppryddingsarbeid med ny turnus på Skjerma avdeling. Avdelinga har tidlegere hatt mange små stillingar og fleire ledige helgestillingar. Mange tilsette har fått auka opp stillingane sine. Turnusen er ein kombinasjon av vanlege vakter og nokre få tilsette som jobbar i langturnus.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Organisering av Institusjon for å sikre riktig og best mogeleg kompetanse til einkvar tid

Meir ryddig organisering. Laga nye turnusar både på Langtidsavdeling og Sundtunet, som sikrar rett bemanning og kompetanse til einkvar tid.

Fokus på sjukefråvær

Tett samarbeid med VUS der elever har vore inne og jobba i sommar- og juleferien. Sundheimsgjengen. Det har til tider vore utfordrande å få tak i nok vikarar.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	46.429	46.484	49.196	- 2.712

Meirforbruket skuldast i hovedsak at det ikkje har vore budsjettert med midlar til Forsterka avdeling og ressurskrevjande brukarar. Samla sett har Institusjon hatt eit høgt sjukefråvær i 2018. Kjøkkenet har hatt uforutsett vedlikehaldsutgifter. I tillegg har det over fleire år vore auke i matombringning utan at det er gjort endringar i budsjett.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
9,6 %	11,7 %	17 %

Sjukefråværet har vore høgt i 2018. I hovedsak skuldast dette langtidssjukemeldingar.

Tenester for funksjonshemma (TFF)

VIKTIGE SAKER OG HENDINGAR

- › I 2018 vart NOA og Jobbservice ein arbeidsplass, og det vart tilsett avdelingsleiar for aktivitet- og arbeidssenteret.
- › Det vart etablert ei service-gruppe på Sundheim beståande av fem tilsette og ein arbeidsveileder. Dette vart stor suksess.
- › Budsjett 2019 vart det løyvd kommunal andel til fem varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) på GIAX attføring, som skal vidareføre service-gruppa på Sundheim.
- › Det har blitt bygd innandørs arbeidsplassar for produksjon av ved.
- › TFF har vokst i volum både når det gjeld antall brukarar og tilsette.
- › I TFF har det blitt innført avdelingsleiarnivå. Det er ei gladmelding som sikrar brukarane riktige tenester, tilsette gode arbeidsforhold og som gir god styring i tenesta.

OPPGÅVER OG TENSTER

- › Tenester for funksjonshemma (TFF) gir Heimetenester / miljøarbeidertenester til personar i alle aldre som har varig nedsatt funksjonsevne, heilheitleg tiltak i heim og skole for to barn, barnebustad og avlastningsbustad. Det er aktivitets- og arbeidstilbud til 26 vaksne.
- › Det vart etablert tenester i prosjekt Barnebustad.
- › Det vart etablert tiltak heim-skole.
- › Auke i antall brukarar i Heimetenesta/miljøarbeidertenesta.

MÅL OG MÅLOPPNÅING 2018

Det skal vere eit dagtilbod til alle som har tenester frå TFF. Tenesta skal jobbe målretta for å skaffe sysselsetting til unge menneske med nedsett funksjonsevne

Lokala på NOA og Jobbservice gir gode moglegheiter for utvikling og tilrettelegging av arbeidsoppgåver. Det lykkast å sette fokus på viktigheita av VTA-plasser.

Innføre avdelingsleiarnivå

Målet er oppnådd ved at det i dag er avdelingsleiar på NOA/Jobbservice, og det er 2 avdelingsleiarar for heimetenester og tiltak heim-skole.

Auke kompetanse

Ein avdelingsleiar er i utdanningsløp i ledelse. Ein tilsett tek vidareutdanning innan psykisk helse, og ein innan sexologi og funksjonshemmning. Det foreligg plan for vidareutdanning for fleire tilsette.

ØKONOMISK RESULTAT

TAL I 1000	R-17	B-18	R-18	AVVIK B18-R18
NETTO UTGIFT	29.429	41.659	42.146	-487

Årsaka til meirforbruk i år er nye tiltak og tenester som er lagt til TFF i løpet av 2018.

SJUKEFRÅVÆR

2016	2017	2018
6,2 %	9,8 %	7,3 %

Ein nedgang frå 2017 til 2018.

Nær arbeidsleiring og god dialog mellom avdelingsleiarar og tilsette styrker nærværet. Det same gjer tilrettelegging og bruk av gradert friskmelding ved helseplager/sjukdom.

VEDLEGG:

Statistikk og oversikter frå stab og VO

STAB – KOMMUNEHUSET OG SUNDHEIM

Samla sjukefråvær i Nord-Fron kommune

	2014	2015	2016	2017	2018
SAMLA	7,6 %	6,4 %	6,1 %	7,8 %	9,5%
Kvinner	8,5 %	6,9 %	6,7 %	8,9 %	10,7%
Menn	3,8 %	4,3 %	3,8 %	3,5 %	4,2%

Arkiv og postmottak; mottak og produksjon av dokument

TYPE DOKUMENT	2014	2015	2016	2017	2018
Inngående	6.225	6.263	6.420	6.188	8.068
Utgående	6.814	6.257	5.666	6.231	6.509
Notat	4.534	1.868	3.137	3.534	5.107
Politiske/delegerete saker	1.101	1.105	1.215	899	686
TOTALT	20.688	15.493	16.438	16.852	20.370

Antall politiske saker behandla siste åra

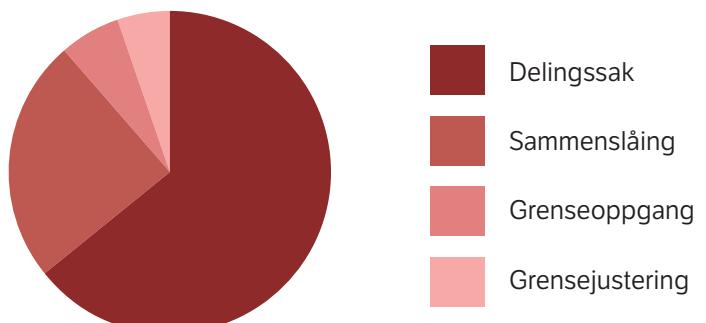
UTVAL / ÅR	2014	2015	2016	2017	2018
Kommunestyre (KS)	126	158	151	121	122
Formannskap (FS)	164	176	155	137	112
Administrasjonsutval	21	22	39	21	35
Tilsettingsutval	0	0	0	1	0
Delegeret administrativ behandling	106	110	103	112	74
Arbeidsmiljøutval	13	10	19	12	14
Utval for helse, oppvekst og kultursaker	70	77	93	84	65
Utval for landbruks-, utmarks- og miljøsaker	78	94	118	118	84
Planutval	139	137	151	119	80

TEKNISK DRIFT

Kart og oppmåling

Det er utført 63 delingssaker, fem grensejusteringar, seks grenseganger, og 24 samanføyinger i 2018.

Jobben med å plassere matrikkelnummer på rett teig går fortløpende. Dette er ein naturleg del av arbeidet med å gjera kartverket betre.

Vassforsyning og avlaup

LEIDNING I METER	2014	2015	2016	2017	2018
Ny vassleidning	1415	7493	5854	620	186
Utskifta vassleidning	1075	777	1112	528	547
Ny kloakk-leidning	1088	1251	1461	638	229
Utskifta kloakkleidning	1770	3269	598	0	960
Ny overvass-leidning	398	941	2407	317	0
Utskifta OV-leidning	14	88	192	0	60

Dekningsgrad for kommunaltekniske tenester

Dekningsgraden viser den delen av totale kostnader for tenesta som er dekt av brukarbetaling/avgifter.

Dekningsgraden på dei kommunaltekniske tenestene dei siste åra er sett opp i tabellen nedanfor (i prosent):

	VATN	AVLØP	SEPTIK
2015	110,7	124,4	116,2
2016	105,8	95,3	146,5
2017	101,2	112,3	93,9
2018	79,1	77,2	109,9

Det var overdekning på septik, og dette er sett på fond for seinare bruk. På avløp er det underdekning med noko bruk av fondsmidlar.

Vegar og trafikksikring

Tabellen under viser vedlikehaldskostnader på kommunale vegar og gang- og sykkelvegar.

Det er stor attrogoing av areala inntil våre veger, og dette er ei stor utfordring med tanke på trafikksikkerhet og vedlikehald.

TAL I 1000 KR.	2014	2015	2016	2017	2018
Budsjett	4.313	4.382	4.202	5.339	4.632
Rekneskap	6.062	4.702	5.651	6.500	5.512
Vedlikehald (kr/m)	48,51	37,30	44,85	51,13	43,36

Omfanget av vegbygging og utbygging av gateljos har utvikla seg slik:

VEGAR (TAL I KM)	2014	2015	2016	2017	2018	NY SUM
Nye vegar	0 km	1,58 km	1,25 km	1,074	0	127,134 KM
Nye gangveg/fortau		0,52 km	0,4 km	0,55	0,5	
Re-asfaltert	2,05 km	0,660 km	2,95	1,1	3,0	
Re-asfaltert etter flom		3,850 km	0	1,68	0	
Nye gateleyspunkt *	5	10+ 86	27	42	9	1427

AREAL OG NÆRING

Næringsfond

NÆRINGSFOND	2014	2015	2016	2017	2018
Sum tilsegn, kr.	773.725	189.700	790.000	269.000	305.200
Disponibel saldo per 31.12	193.310	194.703	125.725	448.166	386.614
Tal på søknader	21	15	18	11	11
Søknader handsama delegert	14	10	6	5	5

Bygesak

GODKJENDE NYBYGG PER ÅR	2014	2015	2016	2017	2018
Bustadar	5	11	13	10	9
Hytter	21	16	24	27	23
Omdisponeringar frå fritidsbustad til heilårsbustad	1	4	1	4	1

Planarbeid

	2014	2015	2016	2017	2018
Reguleringsplan	8	13	17	12	9
Disp. frå kommuneplan	7	13	8	9	4
Disp. frå reg.plan	10	4	5	11	2
Klagesaker	5	4	4	4	1

Landbruk

Tilføring av midler.

	2014	2015	2016	2017	2018
Produksjonstilstskot	46.400.000	43.600.000	42.100.000	41.500.000	45.700.000
BU-middel, investeringar	2.000.000	2.500.000	742.000	700.000	2.000.000
BU-middel, rentestøtte*	5.800.000	8.700.000	-	-	425.000
BU-middel. Etableringstilstsk.	200.000	-	-	-	153.000
SMIL-middel	800.000	800.000	885.000	1.000.000	1.250.000
Drenering av jordbruksjord	300.000	300.000	11.000	-	34.000
Avløysertilstskot	6.800.000	6.700.000	6.300.000	6.100.000	6.300.000
Sjukdomsrefusjon	2.300.000	2.400.000	1.600.000	2.600.000	1.700.000
Regionalt miljøprogram	3.800.000	3.600.000	3.300.000	3.300.000	3.000.000
NMSK-middel	2.800.000	3.000.000	652.000	521.000	732.000
Landbruksfond (løyvd per år)	336.000	414.000	435.000	458.000	349.000
SUM	71.300.000	72.000.000	56.000.000	56.200.000	61.600.000

*Ordningsa vart avslutta i 2016.

Skogbruk

	2014	2015	2016	2017	2018
Hogstvolum, m3	38.700	23.400	20.100	27.400	14.700
Skogplanting, stk.	94.500	53.500	109.600	60.800	84.800
Skogkulturarbeid, daa	903	2072	1529	1132	712

Mål og måloppnåing

RESULTATMÅL (KOSTRA)	2014	2015	2016	2017	2018
Bygesak snitt behandl.tid	11	9	5	16	19
Reguleringsplaner vedteke	5	6	11	6	5
Sjukefråvær	3,2 %	1,8 %	9,4 %	2,3 %	0,6 %
Regnskap/budsjett	90,7 %	90,8 %	95 %	97 %	95,7 %

SKOLE

Personalet fast og mellombels per 31. desember 2018

	LÆRAR-ÅRSVERK*	HERAV U/GOD-KJ. UTDANNING	**ASSISTENT, FAGARBEIDER	**VERNEPLEIER, SYKEPLEIER	SEKRETÆR	SUM
Sødorp	16,4		4,9	0,8	0,3	22,4
Kvam	12,4		3,5	0,7		16,6
Barhaug	14,7		3,9			18,6
Skåbu	8,8		0,9		0,2	9,9
VUS	28,2		3,1	0,9	0,6	32,8
SUM	80,5	0	16,3	2,4	1,1	100,3

**Assistent/fagarbeidrar/vernepleiarar i skole, SFO og leksehjelp

Elevtal i grunnskolen totalt

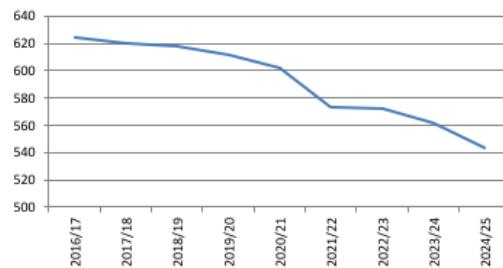
BARN FØDT	SKOLEÅR	1. KL	2. KL	3. KL	4. KL	5. KL	6. KL	7. KL	8. KL	9. KL	10.KL	TOTALT	SUM BARNE-SKOLE	SUM UNGD. SKOLE
2014	2020/21	56	62	59	55	58	60	65	54	61	72	602	415	187
2015	2021/22	43	56	62	59	55	58	60	65	54	61	573	393	180
2016	2022/23	60	43	56	62	59	55	58	60	65	54	572	393	179
2017	2023/24	44	60	43	56	62	59	55	58	60	65	562	379	183
2018	2024/25	46	44	60	43	56	62	59	55	58	60	543	370	173

BARNEHAGE

Barnetall kommunale barnehager

BARNEHAGE	ANT. BARN:		
	PLASSAR 18	BARN 17/18	BARN 18/19
Kvam	98	86 (13 under 3 år)	80 (18 under 3 år)
Toksebakken	56	51 (5 under 3 år)	47 (9 under 3 år)
Ruste	56	42 (11 under 3 år)	44 (12 under 3 år)
Skåbu	24	12 (4 under 3 år)	18 (6 under 3 år)
SUM	228	191 (33 UNDER 3 ÅR)	189 (45 UNDER 3 ÅR)

Utvikling av det totale elevtalet i Nord-Fron

Familiebarnehage

Det er ein familiebarnehage i Nord-Fron; Sødorp familiebarnehage – som har 16 plassar. Sødorp familiebarnehage har i barnehageåret 2018/19 gitt ni barn under tre år plass.

Private barnehagar

Det er to private barnehagar i Nord-Fron. Det er Sentrum barnehage (1–3 år) og Vestsida kulturbarnehage (1–6 år). Sentrum barnehage har 56 plassar og har 26 barn barnehageåret 2018/19. Vestsida kulturbarnehage har 36 plassar og totalt 30 barn der 12 av dei er under tre år.

KULTUR

Frivillige lag og organisasjoner:

	2016	2017	2018
Tilskot (tal i 1000)	1.839	2.733	3.162
TAL PÅ LAG OG ORGANISASJONAR SOM HAR MOTTEKE TIL-SKOT:			
Idrettsorganisasjoner	16	15	19
Lag/organisasjoner innanfor fritidssekt.	28	30	29

Biblioteket – utlån

2016	2017	2018
30.844	31.104	30.265

Biblioteket – besøk

2016	2017	2018
18.550	18.800	18.900

Vinstra kino

	2016	2017	2018
Tal på kinoframsyningar	116	115	127
Besøkstal	7.798	6.266	7.410
SNITT PER FRAMSYNING	67	54	58

Kulturbygg og anlegg

VINSTRAHALLEN

	2016	2017	2018
Utleige til lag og organisasjoner (timar)	1.065	1.177	1.131
Utleige til skulane (timar)	1.304	1.304	1.300
Andre arrangement	12 stk.	9 stk.	12 stk.
TOTAL BRUK – TAL PÅ PERSONAR	OM LAG 55.000	OM LAG 57.800	OM LAG 58.000

KVAM TRIVSELSBAD

	2016	2017	2018
Offentleg bading (tal på personar)	997	1.107	1.240
Utleige skulane (timar)	304	272	182
Utleige til private/bedrifter/organisasjoner (timar)	681	588	555
TOTAL BRUK (TAL PÅ PERSONAR)	15.770	14.000	12.300

KVAM BYGDAHUS

	2016	2017	2018
Utleige til lag og organisasjoner (timar)	370	413	335
Utleige til skulane (timar)	494	437	523
Tal på andre arrangement	21	24	21

KÅJA IDRETTSPARK

	2016	2017	2018
Utleige fotballbane (timar)	983	857	622
Utleige friidrettsanlegg (timar)	14	14	13
Utleige til skulane (timar)	175	100	210

Ved val av energikjelde for oppvarming av kunstgrasbanen i Kåja, vart det lagt stor vekt energiøkonomisering.

Resultatet for geoenergianlegget i Kåja er slik:

	2016	2017	2018
Kjøpt energi (kW/h)	200.750	218.133	225.625
Levert varme i bane (kW/h)	664.811	752.913	615.207
Effektfaktor	3,31	3,45	4,21

I forprosjektet som vart lagt til grunn for val av energiløysing, var det stipulert ein effektfaktor (energi inn i anlegget forhold til kjøpt energi) på fire. Effekten er lågare enn det som vart forventa. Årsaka kan både vere knytt til feilkjelder i målarar/anna utstyr. Etter at det hausten 2015 vart gjort ein del utskiftingar har effektfaktoren endra seg i positiv retning.

FRON BADELAND

	2016	2017	2018
Brukarar totalt	39.309	38.927	36.748
Brukarar frå skulane (i NFK og SFK)	9.910	9.748	8.746

INNTUNET – KONSERTSALEN PÅ VVS

Kommunal utleige av salen på helg og kveld:

	2016	2017	2018
Tal på dagar:	18	3	4

MUSIKK OG UNGDOMSARBEID

Fron kulturskole (FK)

	2016	2017	2018
Elevtal (i både kommunar)	182	188	173
Venteliste	12	13	6

Vinstra ungdomsklubb

	2016	2017	2018
Snittbesøk per kveld	85*	85	65

*Snittbesøket har vore berekna omrentleg inntil januar 2018. Talet for 2018 er basert på telling gjennom heile året.

Frå og med 2018 blir det i tillegg nytta ein meir informativ tabell.

	SNITTBESØK PER KVELD	GEOGRAFISK FORDELING I %		FORDELING PER KLASSETRINN I %					
		NFK	SFK	8.	9.	10.	1.	2.	3.
2018	75	80,9	19,1	38,0	23,6	20,7	8,2	5,5	4,0

Kåja Camp

	2016	2017	2018
Besøkstal	175	165	128

BUSETTE FLYKTNINGAR

	2015	2016	2017	2018
Flyktningar i Nord-Fron kommune *	74	108	129	111
Busette i år	27	20	26	11
Busetting/fam.gjenforening		16	10	5
Fløtt frå kommunen i år	13	2	7	3
Deltakarar på introduksjonsordninga	27	51	51	37

*Ein blir ikkje rekna som flykting i denne statistikken etter å ha budd i kommunen i fem år.

VAKSENOPPLÆRING FLYKTNINGAR/INNVANDRARAR

TAL PÅ ELEVAR	2016	2017	2018
VÅR:			
Frå Nord-Fron	52	51	51
Frå Sør-Fron	5	16	19
Grunnskule Sel	5	7	16
HAUST:			
Frå Nord-Fron	48	43	39
Frå Sør-Fron	11	15	19
Grunnskule Sel	7	16	
Grunnskule Ringebu			22

FRIVILLIGARBEID

Kvamstunet

	2016	2017	2018
Tal på brukarar	21	17	22
Utleige til private arr.	26	22	23

Nord-Fron Frivilligsentral

TENESTER	ANTAL FRIVILLIGE I 2016	ANTAL FRIVILLIGE I 2017	ANTAL FRIVILLIGE I 2018	ANTAL TIMAR I 2016	ANTAL TIMAR I 2017	ANTAL TIMAR I 2018
Ledsagerteneste ved transport til sjukehus, tannlege etc.	17	15	16	450	400	400
Torsdagssgruppa Sosialt treffpunkt for flyktingkvinner med fokus på norskopplæring	13	13	10	1200	1200	1050
Matutkøyring Utkøyring av middag frå Sundheim til heimbeuande i kommunen	36	41	33	1200	1300	1300
Diverse aktivitetar Matservering i omsorgsboligane på Sundheim, ledsager til Dugurdstreff, gjennomføring av Dugurdstreff, Stuevakt, sykkeltur, middagstilbud for ungdom, diverse køyreoppdrag osv.	21	25	31	1045	1380	916

Kostra-tal 2018

KOSTRA-databasen – faktaark – vart avvikla 15. mars 2018. Faktaarka er erstatta av KOSTRA nøkkeltal med utvalde tal for dei ulike tenesteområda. Tabellane er difor ikkje alltid direkte samanliknbare med tabellane frå tidlegare års rapportar. Tala frå 2016 og 2017 er offisielle tal, medan 2018-tala er basert på førebels tal per 15. mars 2019 frå SSB. Endelige tal for 2018 kjem i juni 2019. Statistikk for landet inkluderer ikkje Oslo.

NØKKELTAL INNAFOR ØKONOMI:

	NORD-FRON			OPPLAND			LANDET		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-1,6	2,1	3,8	1,1	2,7	3,6	2,1	3,7	3,9
Langs. gjeld (inkl. pensjonsforpliktelser) i % av driftsinntekter	209,4	207,9	188,9	220,7	215,6	210,2	219,8	215,8	210,5
–herav pensjons-forpliktelser i % av driftsinntekter	120,3	119,9	213,6	121,1	122,5	123,5	114,3	113,9	115,6
Arbeidsk i % av driftsinntekter, ex premieavvik	33,2	36,7	119,2	23,7	24,9	22,4	21,5	21,7	19,7
Frie inntekter i kr pr innbyggjar	58.545	56.684	33,3	55.802	54.229	52.589	55.132	53.619	52.158
Disp.fond i % av dr.innt.	10,5	10,2	55.528	10,9	10,1	7,7	11,0	9,9	7,2

NØKKELTAL INNAFOR TENESTEPRODUKSJON – PRIORITERING:

TENESTE	NØKKELT. PRIORITERING	NORD-FRON		OPPLAND		LANDET	
		2018	2017	2018	2017	2018	2017
1. Adm. (F120)	Netto driftsutgifter/ innbyggjar	5.223	4.698	3.800	3.685	3.682	3.287
2. Barnehage	Netto driftsutgifter/ innbyggjar 1–5 år	149.342	144.710	153.703	140.667	153.249	143.919
3. Barnehage	Nto. driftsutg., b.hage, i % av tot. nto.driftsutg.	9,8 %	9,9 %	11,7 %	11,4 %	14,4 %	14,3 %
4. Barnehage	Dekningsgrad, barn 1–5 år med barnehageplass	93,2 %	89,7 %	92,6 %	91,3 %	92,2 %	91,8 %
5. Grunnskole	Netto driftsutgifter/ innbyggjar 6–15 år	138.609	135.197	124.905	119.657	112.430	107.655
6. Grunnskole	Nto. driftsutg., gr.skole, i % av tot. nto. driftsutg.	21,1 %	21,8 %	22,1 %	22,3 %	23,1 %	23,2 %
7. Omsorgs-tenester	Netto driftsutg. i prosent av samla netto drift	36,2 %	35,2 %	35,5 %	34,7 %	31,9 %	31,1 %
8. Kommune-helsetenester	Netto driftsutg. i prosent av samla netto drift	4,6 %	5,1 %	5,3 %	5,0 %	4,8 %	4,6 %
9. Sosial-sektoren	Netto driftsutgifter i prosent av tot.utg.	6,4 %	6,2 %	5,2 %	5,5 %	6,0 %	6,1 %
10. Barnevern	Netto driftsutgifter/ innbyggjar 0–22 år	3.890	4.177	10.252	9.202	8.326	7.978
11. Kyrkje og kyrkjegard	Nto. driftsutg., kirke, i % av tot. nto. driftsutg	1,5 %	1,6 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %
12. Kultur	Netto driftsutgifter/ innbyggjar	3.047	3.377	2.258	2.245	2.343	2.224
13. Egedoms-forvaltning	Netto driftsutgifter komm.egedomsfor/innb	662	546	319	307	295	271
14. Egedoms-forvaltning	Energikostn komm.egedomsfor/kvm	152	131	127	126	126	111

ADMINISTRASJON

Nøkkeltalet i tabellen er nytt for 2018, og omfattar berre administrasjon (KOSTRA-funksjon 120). Netto driftsutgifter til administrasjon per innbyggjar er høg samanlikna med Oppland og landet, og det har auka frå 2017 til 2018.

GRUNNSKOLE

Det er auke i netto driftsutgifter per innbyggjar i målgruppa (6–15 år) frå 2017 til 2018, og Nord-Fron kommune ligg framleis høgt samanlikna med snittet for Oppland og landet. Kommunen ligg noko lågare enn Oppland og landet når det gjeld andelen til grunnskole i prosent av totale driftsutgifter.

BARNEHAGE

Tala inneheld både utgifter til kommunale og private barnehagar (tilskott). Sjølv om kommunen sine netto driftsutgifter per innbyggjar i målgruppa (1–5 år) har auka frå 2017 til 2018, ligg no Nord-Fron noko lågare enn både fylket og landet. Dekningsgraden (andelen barn i alderen 1–5 år med barnehageplass) har auka frå 2017 til 2018, og ligg høgare enn fylket og landet.

OMSORGSTENESTER

Nøkkeltalet i tabellen er nytt for 2018. Netto driftsutgifter i prosent av samla netto drift har auka noko frå 2017 til 2018, og kommunen ligg noko høgare enn både landet og fylket.

KOMMUNEHELSETENESTER

Nøkkeltalet i tabellen er nytt for 2018. Det er ein nedgang i Nord-Fron frå 2017 til 2018 når det gjeld netto driftsutgifter til området i prosent av samla drift. Kommunen ligg også noko lågare enn landet og fylket.

SOSIALEKTOREN

Nøkkeltalet i tabellen er nytt for 2018. Nord-Fron bruker meir til sektoren enn både landet og Oppland. Det er også ein auke i andel utgifter bruk i kommunen i prosent av totale utgifter frå 2017 til 2018.

BARNEVERN

Vi ligg framleis vesentleg lågare enn gjennomsnitt i Oppland og landet når det gjeld netto driftsutgifter pr. innbyggjar. Utgiftene har også gått noko ned frå 2017 til 2018.

KYRKJEVESEN

Nord-Fron kommune bruker meir enn snittet samanlikna med Oppland og landet.

KULTUR

Nord-Fron kommune bruker meir enn snittet samanlikna med Oppland og landet, men det noko reduksjon frå 2017 til 2018 i kommunen.

EIGEDOMSFORVALTNING

Kommunen bruker meir enn snittet i Oppland og landet på egedomsforvaltning, og det er ein auke i energikostnader pr. kvm frå 2017 til 2018.

Ein strekar under at ein rask gjennomgang av tal og KOSTRA-data ikkje er det same som å seie at vi har gode / dårlege tenester, fordi det treng ikkje vere samanheng mellom ressursbruk og kvalitet på tenester. Men utvikling over tid vil i alle fall kunne fange opp eventuelle endring i lokal prioritering samanlikna med andre kommunar. Oversikt over ressursbruk bør også kunne vere ein brukbar indikator på kva teneste vi får ut av kommunale midlar, men fullgod vurdering av materialet frå KOSTRA krev både tid og mykje ressursar i form av analysar. For dei som er særskild interessert har vi fleire samanlikningsdata frå Kostra i eit eige kapittel.

NØKKELTAL INNAFOR TENESTEPRODUKSJON – KVALITETSINDIKATORAR:

Tabellen viser enkelte utvalte kvalitetsindikatorar for Nord-Fron, Oppland og landet.

TENESTE	KVALITETSINDIKATOR	NORD-FRON		OPPLAND		LANDET	
		2018	2017	2018	2017	2018	2017
Barnehage	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	93,2 %	89,7%	92,6 %	91,3%	92,2 %	91,8%
Barnehage	Andel barnehagelærarar ift. grunnbemannning	42,1 %	37,6 %	42,3 %	40,6 %	40,8 %	38,9 %
Helse- og omsorgstenester	Årsverk helse- og omsorg per 10 000 innbyggjar	384,3	332,0	366,3	367,5	311,5	312,3
Helse- og omsorgstenester	Andel brukerretta årsverk i omsorgstenesten med helseutdanning	78,4 %	78,2 %	75,5 %	75,4 %	74,8 %	74,8 %
Helse- og omsorgstenester	Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggjar	13,9	13,4	12,7	12,4	11,3	11,1
Helse- og omsorgstenester	Avtalte fysioterapeut-årsverk per 10 000 innbyggjar	11,9	11,2	11,8	11,8	9,5	9,5
Grunnskole	Gruppestørrelse 2	13,2	13,7	15,2	14,9	16,2	16,5
Grunnskole	Snitt grunnskolepoeng	40,4	39,7	41,5	41,2	41,7	41,4
Grunnskole	Elevar på meistringsnivå 3-5 nasjonale prøver, lesing, 8. trinn	72,9 %	83,9 %	73,6 %	72,8 %	73,5 %	72,8 %
Grunnskole	Elevar på meistringsnivå 3-5 nasjonale prøver, rekning, 8. trinn	75,7 %	72,3 %	68,7 %	67,1 %	69,6 %	62,2 %
Barnevern	Andel undersøkingar m. behandlingstid innan 3mnd	100 %	79 %	86 %	79 %	87 %	86 %
Plan, byggesak, miljø	Snitt behandlingstid for byggesaker med 3 vekers frist	24	14	34	16		14%
Plan, byggesak, miljø	Snitt behandlingstid for byggesaker med 12 vekers frist	23	32	30	29	39	32

VEDLEGG: Økonomiske tabellar og nøkkeltal m.m.

UTVIKLING AV FOLKETALET I KOMMUNEN

	1980	1990	2000	2010	2016	2017	2018
Innbyggartal 1. januar	6.264	6.192	5.953	5.800	5.741	5.723	5.728
Fødde	68	74	71	52	55	35	45
Døde	51	78	74	76	61	58	55
Fødselsoversk.	17	-4	- 3	-24	-6	-23	-10
Netto flytting	11	-21	- 4	59	-12	28	24
Folketilvekst	28	-25	- 7	34	-18	5	14
Innbyggartal 31. desember	6.292	6.167	5.946	5.834	5.723	5.728	5.742

UTVIKLING AV FOLKETAL SAMANLIKNA MED ANDRE KOMMUNAR (TAL PER 31.12)

	1990	2000	2010	2016	2017	2018
Nord-Fron	6.167	5.946	5.834	5.723	5.728	5.742
Sør-Fron	3.493	3.337	3.212	3.163	3.146	3.127
Ringebu	5.182	4.736	4.556	4.502	4.454	4.425
Gausdal	6.448	6.200	6.141	6.204	6.148	6.112
Øyer	4.586	4.843	5.092	5.082	5.130	5.119
Sel	6.381	6.228	6.004	5.916	5.872	5.789
Sum	32.257	31.290	30.839	30.590	30.478	30.314

SKOLANE Utvikling elevtal

	1981	1997	2000	2010	2016	2017	2018
Barnesteg	642	476	514	506	424	416	403
Ungd.steg	342	176	188	208	197	204	205
Sum elevar	984	652	702	714	621	620	608

Ti årssteg frå 1997.

NETTOUTGIFTER PER SKOLE

SKOLE:	2017			2018		
	NETTOUTGIFTER EKS. BYGG*	PER ELEV*	ELEVAR	NETTOUTGIFTER EKS. BYGG*	PER ELEV*	ELEVAR
Sødorp skole	14.354	89	162	15.204	96	158
Kvam skole	9.960	104	93	10.014	111	90
Barhaug skole	13.258	97	136	13.834	107	129
Skåbu Oppvekst	6.874	215	32	7.366	246	30
Vinstra ungdomsskole	22.037	112	197	23.435	117	201
		SUM	620		SUM	608

*Tal i tusen

BARNEHAGANE

Nettoutgifter per barnehage

BARNEHAGE:	2017			2018		
	NETTOUTGIFT-ER EKS. BYGG*	SNITT PER HEIL PLASS*	ANT. PLASSAR	NETTOUTGIFT-ER EKS. BYGG*	SNITT PER HEIL PLASS*	ANT. PLASSAR
Fellesområde barnehage	21.748	117	186	22.108	119	186
Skåbu	1.832	102	18	1.785	99	18

*Tal i tusen

**I samband med omorganisering frå 1.8.15 må utgifter sjåast i samanheng med ansvar 117.

Talet på plassar i kommunale barnehagar vart redusert med ni frå hausten 2016.

Fordeling av plassar mellom Toksebakken, Kvam og Ruste blir delvis tilpassa etterspørsel frå år til år.

Tilskot til ikkje-kommunale barnehagar (tal i tusen)

	2002	2005	2010	2011	2016	2017	2018			
Statleg tilskott	2.049	4.680	6.207	0	0	0	0			
Kommunalt tilskott	642	670	654	6.645	10.656	8.411	10.667			
SUM	2.691	5.350	6.861	6.645	10.656	8.411	10.667			

Tala inkluderer søskenmoderasjon. Talet på ikkje-kommunale barnehagar vart redusert frå august 2012, som følgje av at Bosåen familiebarnehage vart lagt ned. Frå 2011 er tala for kommunalt tilskott summen av overføringer til ikkje-kommunale/private barnehagar, som følgje av at statstilskottet vart lagt inn i rammetilskottet til kommunen.

ØKONOMI

Frie inntekter:

Tabellen viser utviklinga av frie inntekter (skatt og rammetilskott, ekskl. skjønnsmidlar/skjønnsmidlar flom) dei tre siste åra:

(TAL I 1000)	REKNESKAP 2016	REKNESKAP 2017	ENDR. I % 16-17	REKNESKAP 2018	ENDR. I % 17-18
Skatt	156.680	157.240	0,4 %	163.384	3,9 %
Rammetilskott	161.107	167.445	3,9 %	172.299	2,9 %
Sum frie inntekter	317.787	324.685	2,2 %	335.683	3,4 %

Artsoversikt:

Tabellen viser utviklinga av kostnadsartane (hovudartar) innafor virksomhetsområda dei tre siste åra:

TAL I 1000	REKN. 2016	REKN. 2017	ENDR. % 16-17	%-VIS FORD. 16	REKN. 2018	ENDR. % 17-18	%-VIS FORD. 18
Lønnsutgifter (art 10)	329.993	345.492	4,7 %	63,5 %	366.893	6,2 %	62,3 %
Varer/tenester innan komm. prod.(art 11/12)	86.065	86.943	1,0 %	16,0 %	104.846	20,6 %	17,8 %
Varer/tenester, erstattar komm. prod. (art 13)	64.977	65.090	0,2 %	12,0 %	66.627	2,4 %	11,3 %
Overføringer (art 14)	36.662	33.589	-8,4 %	6,2 %	37.546	11,8 %	6,4 %
Finansutgifter/ transaksjonar (art 15)	10.283	13.346	29,8 %	2,5 %	13.102	-1,8 %	2,2 %
SUM UTGIFTER	527.980	544.460	3,1 %	100,0 %	589.013	8,2 %	100,0 %
Salsinntekter (art 16)	-77.038	-82.403	7,0 %	45,0 %	-89.246	8,3 %	44,5 %
Refusjonar (art 17)	-64.858	-66.021	1,8 %	36,1 %	-64.220	-2,7 %	32,1 %
Overføringer (art 18)	-18.296	-18.377	0,4 %	10,0 %	-18.492	0,6 %	9,2 %
Finansinntekter/ transaksjonar (art 19)	-14.675	-16.201	10,4 %	8,9 %	-28.389	75,2 %	14,2 %
SUM INNTEKTER	-174.867	-183.003	4,7 %	100 %	-200.347	9,5 %	100,0 %
NETTOUTGIFT VO	353.113	361.458	2,4 %		388.666	7,5 %	

STATISTIKK ELDREOMSORG

	2014	2015	2016	2017	2018
Beleggsprosent på Sundheim	94,94 %	89,42 %	85,52 %	89,95 %*	93,34 %
Avdeling Øst	98,81 %	95,80 %	83,16 %	94 %*	96,07 %
Avdeling Vest	95,04 %	96,50 %	92,55 %	93,90 %	97,52 %
Korttid/rehabilitering	86,21 %	68,98 %	68,66 %	74,51 %	85,40 %
Sundtunet	99,37 %	96,38 %	98,48 %	97,37 %	94,38 %
Antall plasser på Sundheim:	81	78	78	72	72
Dødsfall på Sundheim	32	49	34	33	33
Dødsfall på langtidsavd.	19	31	23	21	23
Dødsfall på korttidsavd.	13	18	11	12	10
Langtidsopphold, mottakarar gjennom året	87	91	81	77	73
Langtidsopphold, mottakarar per 31.12.	66	59	56	56	50
Mann	17	13	15	17	18
Kvinne	49	46	41	39	32
Korttid/rehabilitering, brukarar gjennom året	102	106	122	124	114
Korttidsdøgn, hele året	3969	3810	3724	3729	4051
Avlastning, brukarar gjennom året	12	12	9	12	16
Avlastingsdøgn, hele året	699	487	585	671	817
Dagplass, brukere gjennom året	19	15	18	30	23
Dagplass, brukere per 31.12.	11	12	12	16	16
Mann	3	5	3	3	5
Kvinne	8	7	9	13	11
Dagplass, antall dagar	794	882	786	847	845
Heimesjukepleie, mottakarar gjennom året	196	205	214	234	239
Heimesjukepleie, mottakarar pr 31.12.	130	139	150	166	170
Mann	55	61	68	74	70
Kvinne	75	79	82	92	100
Antall kjørte kilometer i heimesjukepleia	147.055	141.540	135.553	152.368*	173.406
Heimehjelp, mottakarar gjennom året	196	210	207	210	198
Heimehjelp, mottakarar per 31.12.	169	172	167	177	172
	2014	2015	2016	2017	2018
MOTTAKARAR Matombringing, Helseteneste per 31.12.					34*
MOTTAKARAR matombringing Service teneste, pr 31.12.					56*
POSJONER Matombringing, gjennom året	8. 083	9. 654	8.974	10.551*	10.850
POSJONER Matombringing gjennom året til Tff				4.992	4.910
POSJONER Matombringing gjennom året i Heimetenesten				5.559	5.940
Tøyvask, mottakarar gjennom året	3	4	3	2	2
Tryggingsalarm, Helseteneste mottakarar per 31.12.	109	116	120	128	7*
Tryggingsalarm, Serviceteneste mottakarar per 31.12.					150 *

	2018
Heimehjelp, mottakar gjennom året	34
Mann	13
Kvinne	21
Heimehjelp, mottakar per 31.12.	28
Mann	13
Kvinne	15
Heimesjukepleie, mottakar gjennom året	34
Mann	13
Kvinne	21
Heimesjukepleie, mottakar per 31.12.	28
Mann	13
Kvinne	15
Langtidsopphold, mottakar gjennom året	3
Langtidsopphold, mottakar per 31.12.	3
Korttidsopphold, mottakar gjennom året	14
Mann	8
Kvinne	6

Merknader for 2018

*Matombring og tryggingsalarm:

Det er frå sommar 2018 innført to-system for tryggingsalarm og matombring. Det er dei som får tildelt tenestene pga helsemessige årsaker og dei som får det som en serviceteneste.

Antall kjørte kilometer:

Tala er henta frå heimesjukepleia.

INTERKOMMUNALE ORDNINGAR:

Tabellen viser driftsutgifter/tilskott til ulike interkommunale ordningar i 2017 og 2018.

INTERKOMMUNALE ORDNINGAR (TAL I 1000)	R-2017	B-2017	R-2018	B-2018	ØKN % R17-R18
Midt-Gudbrandsdal Ped-Psykolog. ten. (MGPP)	2.336	2.445	2.301	2.651	-1,5 %
Logoped – interkommunalt samarbeid	571	474	639	578	11,9 %
Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR)	5.312	5.285	5.787	5.707	8,9 %
Midt-Gudbrandsdal Brannvesen (MGB)	7.097	7.134	7.303	7.305	2,9 %
Frya Renseanlegg (Frya RA)	1.707	1.866	1.255	1.840	-26,5 %
Fron badeland-tilskott drift**	1.767	1.852	1.788	1.784	1,2 %
Fron badeland-skolesvømming	216	198	216	216	0,0 %
Ung i Midtdalen*	197	188	194	194	-1,5 %
Innlandet Revisjon IKS	795	789	574	603	-27,8 %
Kartsamarbeid i Midt-Gudbrandsdal (Kart-GIS)*	800	909	1.035	1.159	29,4 %
Fron kulturskole*	1.927	2.188	2.124	2.390	10,2 %
Interkommunalt samarbeid skatt og innfordring	1.195	1.229	1.231	1.240	3,0 %
Regionråd (prosjektmidlar+sekretariat)*	562	672	585	680	4,1 %
SUM	24.482	24.629	25.032	26.347	2,2 %

*Ordningane er regnskapsført i NFK og viser netto driftsutgifter for kommunen.

I tillegg til driftskostnader var det i 2018 investeringskostnader knytt til Kartsamarbeidet/Geodata (kr. 100.580).

SAMANLIKNING AV KOSTRA-DATA :

MERK: Statistisk sentralbyrå (SSB) har fra 2018 lagt om statistikkbanken (KOSTRA). Som følgje av dette har dei både utarbeidd nokre nye nøkkeltal og enkelte nøkkeltal er tatt ut. Tabellane er difor ikkje alltid direkte samanliknbare med tabellane frå tidlegare års rapportar.

	NORD-FRON			SEL			RINGEBU		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
1. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-1,6	2,1	3,8	-0,9	1,4	3,8	0,3	2,7	6,4
2. Langs. gjeld (inkl. pensjonsforpliktn.) i % av brutto driftsinntekter	209,4	207,9	213,6	210,0	194,6	186,2	237,4	237,0	225,7
3. –herav pensjonsforpliktn. i % av brutto driftsinntekter	120,4	119,9	119,2	126,9	123,1	118,5	125,5	127,1	126,0
4. Arbeidsk i % av driftsinntekter, ex premieavvik	33,2	36,7	33,3	17,1	17,7	16,8	22,0	21,4	25,3
5. Frie inntekter i kr per innbyggjar	58.545	56.684	55.528	60.621	58.947	57.149	60.583	59.282	56.881
6. Netto lånegjeld i kr. per innbyggjar	82.656	76.679	73.588	72.275	63.308	56.124	115.515	103.160	80.812
7. Disp.fond i % av dr.i.	10,5	10,2	8,1	10,8	11,8	10,0	18,6	18,1	15,8

	ØYER			GAUSDAL			SØR-FRON		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
1. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	3,4	2,8	1,8	0,0	0,1	0,6	1,4	2,2	3,3
2. Langs. gjeld (inkl. pensjonsforpliktn.) i % av brutto driftsinntekter	221,0	234,2	242,2	243,6	248,5	234,0	204,4	192,5	186,4
3. –herav pensjonsforpliktn. i % av brutto driftsinntekter	101,7	106,8	107,4	117,4	118,3	118,3	134,9	137,1	130,5
4. Arbeidsk i % av driftsinntekter, ex premieavvik	16,5	14,2	10,0	24,0	26,9	27,2	24,2	16,6	14,8
5. Frie inntekter i kr per innbyggjar	56.137	53.106	51.379	56.293	55.216	53.742	61.006	59.468	57.713
6. Netto lånegjeld i kr. per innbyggjar	106.976	105.007	108.120	98.880	86.565	71.496	57.930	50.546	50.533
7. Disp.fond i % av dr.i.	7,5	5,0	3,8	8,3	9,7	11,4	7,9	7,8	5,1

	NORD-FRON			SEL			RINGEBU		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2017
1. Administrasjon (funksjon 120)	Netto driftsutgifter/ innbyggjar		5.223	4.968	3.877	3.713	3.777	3.372	
2. Barnehage	Netto driftsutgifter/ innb. 1–5 år		149.342	144.710	153.090	137.171	145.242	135.612	
3. Barnehage	Dekningsgrad, barn 1–5 år med barnehageplass		93,2 %	89,7 %	91,0 %	89,9 %	91,9 %	92,0 %	
4. Grunnskole	Netto driftsutgifter/ innb. 6–15 år		138.609	135.197	132.785	124.876	126.620	122.728	
5. Omsorgstenester	Netto driftsutg. i prosent av samla netto drift		36,2 %	35,2 %	35,2 %	37,2 %	37,1 %	36,2 %	
6. Kommunehelsetenester	Netto driftsutg. i prosent av samla netto drift		4,6 %	5,1 %	4,5 %	4,1 %	7,4 %	7,2 %	
7. Sosialektoren	Netto driftsutgifter i prosent av tot.utg.		6,4 %	6,2 %	7,1 %	6,7 %	3,7 %	4,2 %	
8. Barnevern	Netto driftsutgifter/ innbyggjar 0–22 år		3.890	4.177	8.168	8.726	6.791	5.836	
9. Kyrkje og kyrkjegard	Netto driftsutgifter/ innbyggjar		976	1.025	1.106	1.083	921	797	
10. Kultur	Netto driftsutgifter/ innbyggjar		3.037	3.377	2.791	2.755	3.497	2.708	
11. Årsavgift vann*	Kroner		4.247	4.183	-	4.103	4.562	4.346	
12. Årsavg. avløp*	Kroner		5.743	5.743	-	4.027	5.942	5.659	
13. Eigedomsforvaltning	Nto driftsutg.forvaltning av eigedom/innb.		662	546	675	576	1.022	611	
14. Eigedomsforvaltning	Energikostn komm. eigedomsforv/kvm		152	131	140	145	147	132	

*Gjelder rapporteringsåret +1

			ØYER		GAUSDAL		SØR-FRON	
			2018	2017	2018	2017	2018	2017
1. Administrasjon (funksjon 120)	Netto driftsutgifter/ innbyggjar		4.230	3.498	3.946	3.905	3.764	2.930
2. Barnehage	Netto driftsutgifter/ innb. 1–5 år		162.893	148.927	158.489	152.313	175.224	146.519
3. Barnehage	Dekningsgrad, barn 1–5 år med barnehageplass		90,4%	90,3%	91,3%	88,4%	91,6%	89,9%
4. Grunnskole	Netto driftsutgifter/ innb. 6–15 år		137.034	136.075	142.213	131.023	139.503	136.000
5. Omsorgstenester	Netto driftsutg. i prosent av samla netto drift		32,2%	30,9%	37,1%	37,1%	37,4%	36,7%
6. Kommunehelsenester	Netto driftsutg. i prosent av samla netto drift		7,0%	6,9%	7,4%	6,8%	5,1%	5,2%
7. Sosialesektoren	Netto driftsutgifter i prosent av tot.utg.		5,6%	6,7%	3,7%	3,5%	1,8%	1,9%
8. Barnevern	Netto driftsutgifter/ innbyggjar 0–22 år		10.544	10.844	9.152	6.442	7.800	7.483
9. Kyrkje og kyrkjegard	Netto driftsutgifter/ innbyggjar		614	604	877	850	742	777
10. Kultur	Netto driftsutgifter/ innbyggjar		1.798	1.568	1.820	1.859	3.869	3.618
11. Årsavgift vann*	Kroner		-	2.765	2.996	2.996	3.421	3.355
12. Årsavg. avløp*	Kroner		-	4.077	3.858	4.061	3.628	3.557
13. Eigedomsforvaltning	Nto driftsutg.forvaltning av eigedom/innb.		77	73	405	411	256	154
14. Eigedomsforvaltning	Energikostn komm. eigedomsforv/kvm		114	98	93	104	96	95

*Gjelder rapporteringsåret +1

OVERSIKT FASTE STILLINGSHEIMLAR OG SJUKEFRÅVÆR:

OMRÅDE	HEIMLAR			SJUKEFRÅVÆR		
	31.12.16	31.12.17	31.12.18	2016	2017	2018
Rådmannsleiring	5,0	5,0	5,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Fellesutgifter, regionalt samarbeid	2,1	2,1	1,5	12,4 %	7,7 %	5,4 %
Stab	19,7	19,7	19,7	1,6 %	8,1 %	2,6 %
Stab pleie og omsorg	3,6	3,6	4,1	8,6 %	0,7 %	0,5 %
Lærlingar				6,0 %	1,4 %	2,0 %
Teknisk drift	48,1	48,5	48,5	7,7 %	10,4 %	9,2 %
Areal og næring	10,6	10,6	10,6	9,4 %	2,3 %	0,6 %
Sødorp skole	22,5	22,5	22,0	3,3 %	3,0 %	12,0 %
Kvam skole	16,6	16,6	16,0	0,5 %	1,3 %	5,6 %
Barhaug skole	23,2	23,2	18,2	3,9 %	4,4 %	7,3 %
Skåbu oppvekst	16,1	16,1	15,0	4,7 %	9,5 %	8,9 %
Vinstra ungdomsskole	32,7	33,0	31,1	3,7 %	2,8 %	8,5 %
Fellesområde barnehage	42,4	42,4	40,6	11,1 %	13,7 %	19,1 %
Kultur	23,5	23,6	23,6	2,3 %	3,0 %	4,9 %
Forebyggjande helsetenester	-	40,5	38,7	-	5,3 %	6,1 %
Legekontor*	8,6	-	-	5,1 %	-	-
Barn og familie*	29,3	-	-	5,5 %	-	-
Avdeling for heimetenester	47,0	47,3	47,3	6,4 %	9,8 %	9,1 %
Avdeling for institusjonsomsorg	65,8	65,4	66,8	9,6 %	11,7 %	17,0 %
Tenester for funksjonshemma	39,0	39,8	51,8	6,2 %	9,8 %	7,3 %
TOTALT	455,8	459,8	460,5	6,1 %	7,8 %	9,2 %

*Inngår i tabellen i VO Forebyggjande helsestjenester frå 2017.

Det vart i 2018 gjennomført ein større gjennomgang og opprydding av hjemlar, som mellom anna resulterte i at fleire vakante heimlar vart tatt ut av heimelsregisteret. Dette utgjorde ein reduksjon på til saman 11,07 årsverk.

AUKE I FASTE STILLINGSRESSURSAR FRÅ 2017 TIL 2018 ER KNYTT TIL:

- > 8,14 årsverk ved Tenester for funksjonshemma (AUV-sak 05/18)
- > 0,43 årsverk ved Tenester for funksjonshemma (AUV-sak 11/18)
- > 1,02 årsverk ved Tenester for funksjonshemma (AUV-sak 25/18)
- > 1,38 årsverk ved Institusjon (AUV-sak 25/18)
- > 0,8 årsverk ved Skåbu Oppvekst (AUV-sak 25/18)

I tillegg til nye oppretta heimlar er det endringar mellom områda som følgje av organisatoriske justeringar. Det vart på siste møte i administrasjonsutvalet, AUV-sak 30/18, oppretta 6,1 heimlar knytt til nye NAV Midt-Gudbrandsdal. Samarbeidet startar formelt 1.1.19 og heimlane er difor ikkje med i denne oversikta.

Aldersfordeling fast tilsette

ALDER	PERSONAR							2018	PROSENTFORDDELING							2018
	2012	2013	2014	2015	2016	2017			2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Opp til 24 år	4	7	8	7	10	11		6	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	
25-29 år	24	28	22	22	22	23		23	4 %	5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	
30-34 år	47	47	37	28	29	35		37	9 %	8 %	7 %	5 %	5 %	6 %	7 %	
35-39 år	53	54	63	62	65	59		54	10 %	10 %	11 %	11 %	12 %	11 %	10 %	
40-44 år	92	79	71	68	72	66		65	17 %	14 %	13 %	12 %	13 %	12 %	12 %	
45-49 år	81	92	106	106	107	110		83	15 %	16 %	19 %	19 %	20 %	20 %	15 %	
50-54 år	84	79	79	80	78	82		99	15 %	14 %	14 %	15 %	14 %	15 %	18 %	
55-59 år	79	87	88	88	87	85		72	14 %	16 %	15 %	16 %	16 %	16 %	13 %	
60-64 år	-	-	-	-	-	-		87							16 %	
Over 65 år	-	-	-	-	-	-		24							4 %	
Over 60 år	82	85	94	90	75	77		-	15 %	15 %	17 %	16 %	14 %		-	
SNITTALDER	48	47	48	48	48	48	ÅR	65								
								49								

Stillingsstorleik fast tilsette

STORLEIK	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mindre enn 20 prosent	17	20	19	14	16	16	12	3 %	4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	2 %
20-49 prosent	59	62	69	66	54	50	47	11 %	11 %	12 %	12 %	10 %	9 %	9 %
50-74 prosent	147	142	144	137	136	126	130	27 %	25 %	25 %	25 %	25 %	23 %	24 %
75-99 prosent	103	101	110	112	114	115	118	19 %	18 %	19 %	20 %	21 %	21 %	21 %
100 prosent	220	233	226	222	225	241	243	40 %	42 %	40 %	40 %	41 %	44 %	44 %
SNITT STORLEIK								75 %	75 %	76 %	75 %	77 %	72 %	80 %

Gjennomsnittslønn, stillingsprosent og alder

(K=vinner, M=menn, T=totalt for gruppa)

2018		SNITT ALDER	STILLINGS-PROSENT	SNITT LØN (ITUSEN)	ANTAL TILSETTE	ANDEL TILSETTE AV TOTAL NFK
Totalt for Nord-Fron kommune	K	49	78	463	460	84 %
	M	49	86	528	90	16 %
	T	49	79	474	550	100 %
Rådmannsleiring	K	35	100	781	1	
	M	52	100	892	4	
	T	49	100	869	5	1 %
Verksemdsleiarar	K	57	100	711	9	
	M	58	100	728	4	
	T	57	100	716	13	2 %
Avdelingsleiarar	K	46	99	572	26	
	M	45	100	593	6	
	T	46	99	576	32	6 %
Pedagogisk personale	K	46	90	537	64	
	M	46	96	527	16	
	T	46	92	535	80	15 %
Høgskoleutdanna (minimum tre år)	K	46	83	484	131	
	M	47	75	459	28	
	T	46	81	499	159	29 %
Fagarbeidarar	K	51	73	413	169	
	M	50	96	429	22	
	T	51	76	415	191	35 %
Ufaglærde	K	52	57	389	60	
	M	51	62	375	10	
	T	52	58	387	70	13 %

FOLKEHELSEPROFIL

Folkehelseprofil er eit bidrag til kommunen sitt arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkninga og faktorar som påverkar denne, jamfør Lov om folkehelsearbeid.

Nokre trekk ved folkehelsa i kommunen

Tryggleik og trivsel i oppveksten er temaet for folkehelseprofilen og indikatorar og figurar tar utgangspunkt i dette temaet. Indikatorane som blir presenterte er generelt valde med tanke på helsefremjande og førebyggande arbeid, men er også begrensa av kva for data som er tilgjengelege på kommunenivå. All statistikk må tolkast i lys av anna kunnskap om lokale forhold.

Befolknings

Andelen barn (0–17 år) i kommunen er lågare enn landsnivået.

Oppvekst og levekår

Kommunen skil seg ikkje signifikant frå landsnivået når det gjeld andelen barn (0–17 år) som bur i husstandar med låg inntekt. Låg hushaldningsinntekt vil seie at hushaldninga har under 60 prosent av medianinntekta for hushaldningar i Noreg, og at brutto finanskapital er under 1G.

Fråfallet i vidaregåande skule skil seg ikkje signifikant frå landsnivået. Fråfallet er ei viktig folkehelseutfordring i heile landet.

I indikator nummer 14 i folkehelsebarometeret kan ein sjå korleis fråfallet i kommunen varierer med foreldra sitt utdanningsnivå.

Miljø, skader og ulykker

Andelen ungdomsskuleelevar som oppgir at dei er litt eller svært fornøgde med lokalmiljøet, er ikkje signifikant forskjellig frå landsnivået. Tala er henta frå Ungdata-undersøkinga.

Helserelatert åtferd

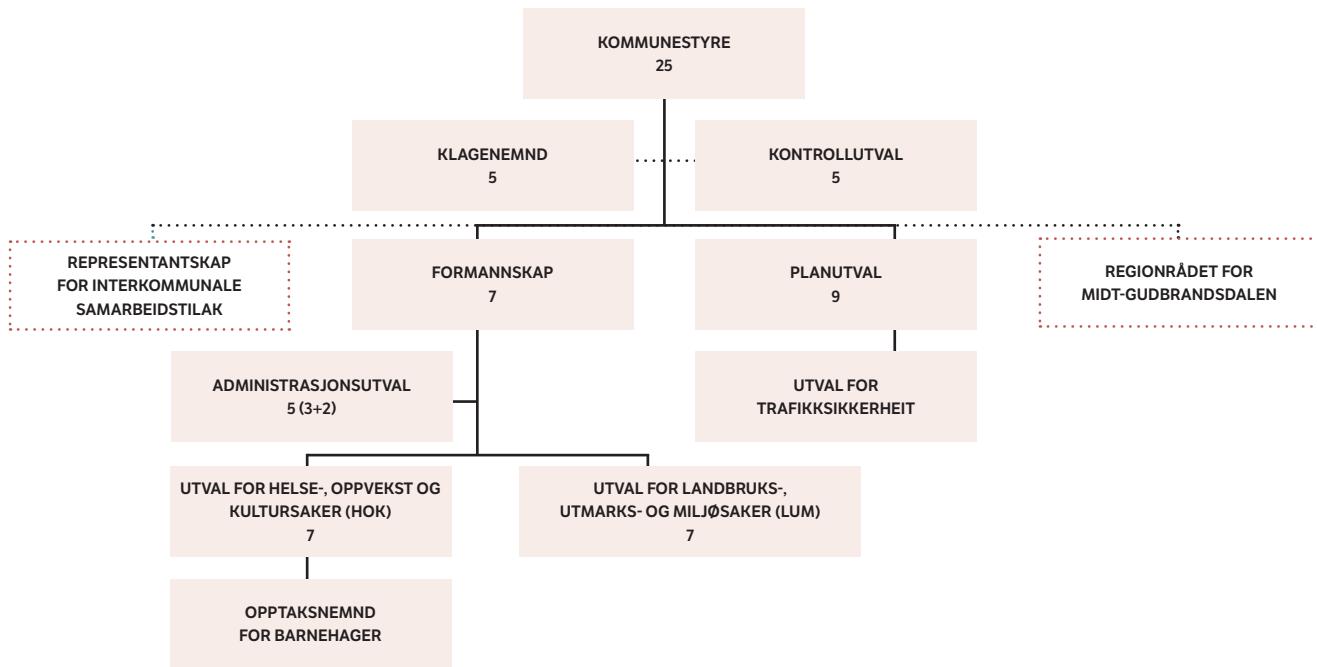
Andelen gravide som røyker i byrjinga av svangerskapet, er høgare enn landsnivået. På kommunenivå er det lite tilgjengeleg informasjon om røyking. Gravide sine røykevanar kan imidlertid gi ein peikepinn på korleis kommunen ligg an når det gjeld røyking i den vaksne befolkninga generelt.

Helsetilstand

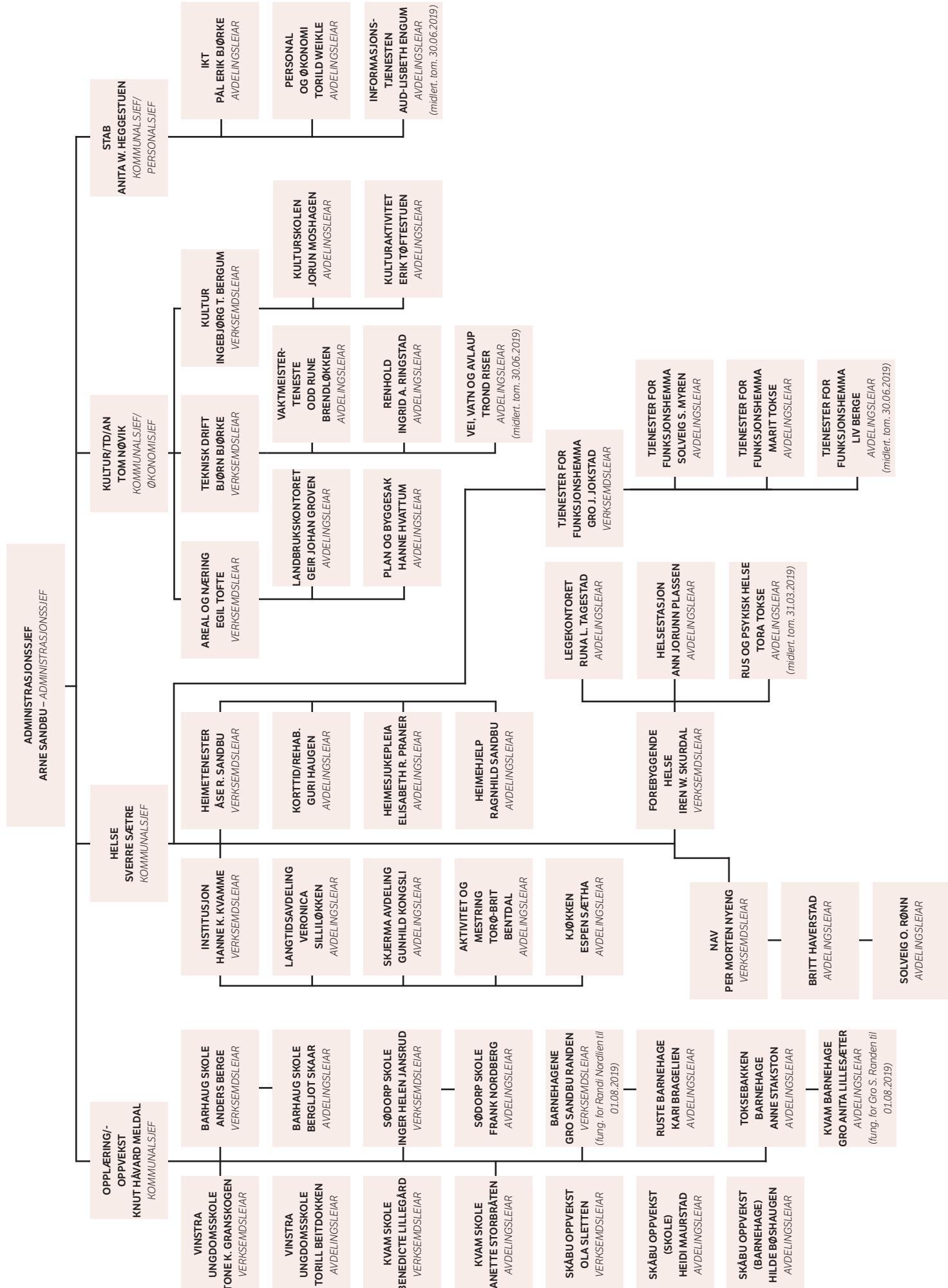
Talgrunnlaget er for lite til å vise om det er forskjell i forventa levealder mellom utdanningsgrupper i kommunen. Dette er ein indikator på sosiale helseforskellar.

Andelen i aldersgruppa 15–29 år som har psykiske symptom og lidinger, er lågare enn landsnivået, vurdert etter data frå fastlege og legevakt.

Politisk organisering

Organisasjonskart Nord-Fron kommune per 1. januar 2019

**Nord-Fron
KOMMUNE**

2018

Foto: Frønningen Foto